

Iz sveta tišine

Letnik XXXX, št. 10, oktober 2019 | ISSN 1318-139

**Mednarodni teden gluhih v Celju
s slavnostno akademijo v Celjskem domu**

**Razpis za uporabo počitniških apartmajev za ohranjanje
zdravja in rehabilitacijo oseb z okvaro**

**Mednarodni dan znakovnih jezikov in evropski dan jezikov
praznujemo tudi v Sloveniji**

**Informativni program RTV Slovenija v slovenskem
znakovnem jeziku**

Obvestilo uredniškega odbora

Pred vami je oktobrska številka glasila Iz sveta tišine, v kateri boste našli zanimivosti iz življenja gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom. Prejšnja številka je bila posvečena 18. kongresu Svetovne zveze gluhih, ki so ga letos poleti pripravili v Parizu, in sicer z geslom Pravica do znakovnega jezika za vse. Tokratno številko posvečamo dogodkom ob praznovanju mednarodnega tedna gluhih in aktivnostih, ki so v septembru potekale ob tej priložnosti, ter praznovanju mednarodnega dneva gluhih, katerega osrednja slovesnost je bila letos 21. septembra v Celju. V glasilu najdete poleg rednih rubrik tudi številne koristne in zanimive informacije.

Vljudno vas vabimo, da soustvarjate naše glasilo Iz sveta tišine. Svoje prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov: urednistvo.ist@zveza-gns.si.

Če se vam zdi naše glasilo zanimivo in ga želite brezplačno prejemati, nam pišite na e-naslov: urednistvo.ist@zveza-gns.si ali pa svoje ime, priimek ter naslov sporočite na naslov: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana.

Glasilo IST je dosegljivo tudi v virtualni obliki, na naslovu: www.zveza-gns.si.

Uredništvo

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) ter Ministrstvo za kulturo. Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Pošiljanje pisnega in slikovnega gradiva za glasilo IST

Prijazna spodbuda našim piscem

BESEDILNE DATOTEKE

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnil, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

SLIKOVNE PRILOGE

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije treba upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije posnete s fotoaparatom, izberite nastavitve kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304).

Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavitve kakovosti slike črko L (Large). Tovrstne fotografije so običajno v formatu .jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošiljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu jpg. Če nimate kakovostnega optičnega bralnika, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvirno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB.

Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument, ampak jih pripnite k svoji elektronski pošti.

Fotografije in besedila, ki ne ustrezajo navodilom, bomo prisiljeni zavrnil, oziroma jih objaviti brez fotografij.

Nekatere pomembne informacije iz časopisa pripravljamo tudi v slovenskem znakovnem jeziku (SZJ). Pri nekaterih člankih v glasilu Iz sveta tišine boste našli QR-kodo in z nameščeno aplikacijo Slovar SZJ si boste lahko članek ogledali na mobilnih napravah v obliki videoposnetka v SZJ. Bralnik QR-kode je dostopen na aplikaciji slovarja SZJ. Navodila za prenos aplikacije in uporabo QR-kode so napisana na strani 31. Ker so videoposnetki namenjeni gluhim uporabnikom SZJ, niso opremljeni z zvokom. Želimo vam prijetno branje.

Uredništvo

Izdajatelj: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, Ljubljana, telefon: 01/500 15 00, telefaks: 01/500 15 22 **Spletna stran:** www.zveza-gns.si **Urednik:** Adem Jahjefendić, urednistvo.ist@zveza-gns.si **Uredniški odbor:** Franc Forštner, Aleksandra Rijavec Škerl, Tine Jenko, Valerija Škof **Lektorica:** Darka Tepina Podgoršek **Oblikovanje:** ARTMEDIA **Tisk:** Tiskarna DTP. Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. Mnenja in stališča posameznih avtorjev prispevkov ne izražajo nujno tudi mnenj in stališč uredništva in ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo. Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografije na naslovnici: Slavnostna akademija ob mednarodnem dnevu gluhih. **Foto:** Nebojša Tejić, STA.

Uvodnik

Več kot 70 milijonov gluhih po vsem svetu septembra praznuje mednarodni teden gluhih, katerega vrhunec dogajanja v septembru je mednarodni dan gluhih. Ta je posvečen spominu na prvi kongres gluhih, ki je potekal septembra 1951 v Rimu. Z vsakoletno prireditvijo želi gluha skupnost po vsem svetu širšo javnost opozoriti na svojo nevidno invalidnost in z njo povezano diskriminacijo. Obenem pa s ponosom dokazuje obstoj lastne kulture in znakovnega jezika.

Letošnjo proslavo ob mednarodnem dnevu gluhih so priredili v soboto, 21. septembra, pod sloganom: »Gluhi = slišišči – pripravljene sprejeti drugačnost?« Gluhi, naglušni, gluhoslepi in osebe s polževim vsadkom iz vse Slovenije so se zbrali v knežjem mestu ob Savinji, kjer sta Društvo gluhih in naglušnih Celje in Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije organizirala bogat kulturni program tako na prostem kot v dvorani Celjskega doma, kjer je potekala slavnostna akademija.

Slavnostni govornik akademije je bil predsednik vlade Republike Slovenije Marjan Šarec. V svojem nagovoru se je zavzel za enakopravno obravnavo vseh v naši družbi ter za čim prejšnjo izvedbo pobude Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije za dopolnitev ustave s slovenskim znakovnim jezikom.

Na ta dan oz. teden želimo gluhi opozoriti javnost nase, na nevidno invalidnost – gluhoto in na svoje težave, s katerimi se srečujemo v vsakodnevnem življenju. Invalidi sluha in govora smo ovirani pri zadovoljevanju svojih vitalnih potreb in interesov. Gluhota je med najtežjimi invalidnostmi zaradi dosmrtnih ovir govorno-socialne komunikacije, ki se kaže v trajni izoliranosti gluhih oseb od sliščega okolja.

Organizacije gluhih so med najstarejšimi in so gluhim na temelju solidarnosti, samopomoči, enakih izkušenj s sliščim okoljem in ob pomoči posame-

znikov z znanjem maternega jezika gluhih – znakovnega jezika – zagotavljale uveljavljanje specifičnih potreb in pomembno pripadnost svojemu družbenemu okolju.

Ob letošnjem letu opozarjamo na nevidno diskriminacijo gluhih oseb na številnih področjih njihovega življenja in dela. Pravica gluhih je, da imajo že od rojstva svoj jezik, tj. znakovni jezik.

Identiteta gluhih opredeljuje gluhe kot pripadnike kulturne in jezikovne skupnosti, ki uporablja znakovni jezik kot materni ali naravni jezik za sporazumevanje. Gluhe osebe morajo imeti enak dostop do sodelovanja v osebni, javni in politični prostori kot vsi drugi. Zmožnost znakovnega jezika za sporazumevanje in zagotavljanje tolmačev pomeni, da imajo gluhe osebe enake možnosti zaposlovanja.

Gluhi potrebujejo dostop do javnih informacij in storitev s tolmačenjem v znakovnem jeziku, s podnaslavljanjem in drugimi ustreznimi tehničnimi rešitvami. Če se gluhim osebam odvzame osnovna pravica do uporabe lastnega jezika, so njihove pravice močno okrnjene.

Z umestitvijo znakovnega jezika v ustavo želimo, da se dokončno prenehajo razprave, ali je znakovni jezik jezik, in da država usmeri posebno pozornost v razvoj in standardizacijo slovenskega znakovnega jezika. Posledično pa si želimo, da bi se gluhi otroci v Sloveniji po vseh teh letih boja končno lahko začeli izobraževati v svojem in tudi o svojem jeziku. Nedopustno je dejstvo, da gluhi otroci v osnovni šoli še do danes nimajo predmeta slovenski znakovni jezik, sta v sporočilu za javnost poudarila Mladen Veršič, predsednik ZDGNS, in Aleš Peperko, predsednik DGN Celje.

Želim vam prijetno branje.

Adem Jahjefendić, urednik

S sekretarjeve mize

»Česar je polno srce, to usta govore.« (Hebrejski pregovor)

Sklep o umestitvi Inštruktorja za SZJ v Slovensko ogrodje kvalifikacij

Prejeli smo sklep Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti o umestitvi dodatnih kvalifikacij v Slovensko ogrodje kvalifikacij. S tem sklepom se v Slovensko ogrodje kvalifikacij (SOK) umesti dodatna kvalifikacija Inštruktor za slovenski znakovni jezik (SZJ). Gre za še en velik korak umeščanja SZJ v šolski prostor.

Odločbe MK za ZDGNS – razpis za senzorno ovirane 2019

Uspešno smo kandidirali na razpisu in prejeli sklepe oz. odločbe Ministrstva za kulturo RS na podlagi Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov za razširjanje programskih vsebin, namenjeni senzorno oviranim za financiranje kulturnih projektov: glasilo Iz sveta tišine, oddaja Prislusnimo tišini, prilaganje in izdajanje knjig v slovenskem znakovnem jeziku ter izdelava aplikacije Android in iPhone za prikaz novic s spletne strani www.zveza-gns.si.

Spletna stran Zveze v novi podobi

Zaključek projekta Priročna video slovnica SZJ

Projekt Priročna video slovnica SZJ se je v skladu s pogodbo končal z dne 31. 8. 2019. Finančno po-

ročilo je v zadnji fazi in bo končano do konca leta 2019. Projekt sta sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in deloma Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije. Rezultat je tiskana in video različica slovnice SZJ.

Priročna video slovnica v tiskanem priročniku

Zakonodaja na področju oseb z okvaro sluha

V času poletnih mesecev in jeseni smo aktivno sodelovali pri obravnavi številnih predpisov in aktov, kot so Zakon o medijih, Zakon o osebni asistenci, ZIMI, Zakon o FIHO in FŠO, Zakon o prevozih v cestnem prometu, Zakon o dohodnini, Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, Nove prostorske tehnične smernice za zdravstvene objekte, Posodobljene vsebine o delu s študenti v duševni stiski in s posebnim statusom, Akt o vzpostavitvi Sveta za invalide Republike Slovenije, Ustava RS, AMZS (pogoji za članstvo), Brezplačni dostop do interneta za invalide, Zakon o nevladnih organizacijah, Pravilnik o seznamu in izhodiščih za vrednosti medicinskih pripomočkov (ZZZS), Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja, Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s po-

sebnimi potrebami, Pravilnik o minimalnih tehničnih zadevah za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj, Zakon o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij v javnem sektorju ter številni drugi akti in predpisi, ki oblikujejo kakovost življenja naših uporabnikov. Z vsemi predpisi smo sproti seznanjali organe ZDGNS in pošiljali v društva.

Mesec aktivnosti ZDGNS ob mednarodnem dnevu gluhih 2019

Vsako leto septembra organiziramo številne aktivnosti z namenom ozaveščanja, usposabljanja in izobraževanja javnosti, stroke in naših uporabnikov ob mednarodnem dnevu gluhih.

Predstavitve priročnika *Znakovni jezik – govorica kretenj z vidika uzaveščenja (pravo)pisnih zakonitosti slovenščine*

Dr. Andreja Žele je predstavila avtorsko strokovno publikacijo na področju razvoja znakovnega jezika, kar je korak naprej na področju raziskovanja jezika in primerjave s slovenskim jezikom.

Predsednik ZDGNS Mladen Veršič in dr. Andreja Žele

Predstavitve dodatne kvalifikacije *Inštruktor slovenskega znakovnega jezika v Slovenskem ogrodju kvalifikacij (SOK)*

Javno smo predstavili novost v sistemu uradnih kvalifikacij, in sicer Inštruktor SZJ. V veliko zadovoljstvo nam je uvedba nove kvalifikacije, ki bo

vedla več poenotenja in sistemskega dela pri poučevanju SZJ.

Predstavitve Učnega načrta *Slovenski znakovni jezik (SZJ) – izbirni predmet v OŠ*

V veliko veselje nam je bila informacija, da je izbirni predmet v tem šolskem letu že zaživel. Po naših podatkih se že na najmanj štirih osnovnih šolah izvaja izbirni predmet SZJ.

Tiskovna konferenca ob izdaji priročnika *Priročna video slovnica slovenskega znakovnega jezika*

Odmevna je bila medijska pokritost o velikem dosežku na področju jezikovne politike v Sloveniji, tj. o izdaji slovnice slovenskega znakovnega jezika.

Matic Pavlič je predstavil rezultate projekta in vsebino priročnika, ki je ob tem nastal.

Začetek akcije *zbiranja predlogov za Kretnjo leto 2019*

Na ZDGNS se zbirajo predlogi za kretnjo leta 2019. Prejeli smo že kar nekaj predlogov, od katerih jih

bomo izbrali približno pet, za katere bo potekalo glasovanje za kretnjo leta 2019.

Četrta krvodajalska akcija ZDGNS (13 društev) in Rdečega križa Slovenije

Že četrto zapored tradicionalno v septembru osebe z okvaro sluha sodelujemo pri krvodajalstvu in s tem krepimo ter podpiramo vse, ki se znajdejo v težjih okoliščinah, v katerih potrebujejo to življenjsko tekočino.

Slovenija je pri krvodajalstvu lahko zgled celotni Evropi.

Predvajanje dokumentarnega filma *Lastovke letajo nizko*

Nadaljujejo se javna predvajanja dokumentarnega filma *Lastovke letajo nizko*, tokrat v mestih Maribor, Slovenj Gradec in Celje. Želimo si, da bi film zavrteli v vseh večjih krajih po Sloveniji.

Dokumentarni film o življenju gluhih in njihovih otrok

Nacionalni mesec skupnega branja *Dvig bralne kulture in dvig bralne pismenosti med gluhi*

Vse osnovne in srednje šole v Sloveniji smo seznanili z izbirnim predmetom SZJ ter s katalogom pravljič in didaktičnih učil za dvig bralne pismenosti. Upamo, da bo postalo učenje SZJ med učenci čedalje bolj priljubljeno.

Dan odprtih vrat ZDGNS: Brezplačna delavnica osnovnih kretenj slovenskega znakovnega jezika in Dobre držje

Na ZDGNS smo tradicionalno organizirali dneve odprtih vrat ter javnosti ponudili spoznavanje komunikacije in učenja znakovnega jezika, pa tudi Dobre držje, projekta, ki se bo kmalu razširil med osnovne šole po Sloveniji.

Usposabljanje zaposlenih na sodiščih

V Centru za izobraževanje v pravosodju Ministrstva za pravosodje RS smo organizirali predstavitve izzivov, s katerimi se spoprijemajo gluhi in naglušni v postopkih na sodiščih, ter se poglobljeno seznanili z njihovimi težavami na tem področju.

Usposabljanje zaposlenih na upravnih enotah Ministrstva za javno upravo

Za zaposlene na upravnih enotah smo izvedli tri-dnevno izobraževanje in usposabljanje za delo in komunikacijo z gluhihimi in naglušnimi. Predavanja in delavnice so bile izredno lepo sprejete in zagotovo je bil dosežen želeni cilj, da se poleg sodišč, zdravstva in centrov za socialno delo odprejo tudi vrata upravnih enot.

Aleksandra Rijavec Škerl in Anton Petrič med izvedbo delavnice za zaposlene v upravnih enotah

Mednarodni dan gluhih DGN Celje 2019

Letošnji mednarodni dan je izvedlo DGN Celje, ki so se ga udeležili številni udeleženci z vseh koncev Slovenije. Visoki gostje, med njimi predsednik vlade Marjan Šarec, so poskrbeli za medijsko pozornost in besede predsednika, da popolnoma pod-

pira nadaljnje postopke umestitve SZJ v ustavo, odmevajo še danes.

Vpis znakovnega jezika v ustavo je eden izmed pomembnih korakov k enakopravnemu priznanju znakovnega jezika, pomeni pa tudi lažje uveljavljanje pravic gluhih, je ob mednarodnem dnevu gluhih v Celju dejal premier Marjan Šarec.

Mednarodni dan znakovnih jezikov: predstavitev priročnika Priročne video slovnice slovenskega znakovnega jezika

Ponovno smo za širšo javnost predstavili slovnico in vsem tistim, ki so aktivno sodelovali v tem projektu, podelili priznanja v znak zahvale.

Predstavitev zbornika Državnega sveta RS in ZDGNS Znakovni jezik za vse

Po uspešno izpeljanem posvetu Državnega sveta RS in ZDGNS smo predstavili zbornik in ga razdelili

Zbornik posveta Znakovni jezik za vse

med predavatelje in društva. Čaka nas še seja Komisije DS in poročanje v tem organu – vse zato, da bi bili bližje umestitvi SZJ v ustavo.

Evropski dan jezikov (Svet Evrope): ustanovitev mreže učiteljev inštruktorjev in izvajalcev tečajev SZJ

Za boljše sodelovanje in izmenjavo informacij smo na evropski dan jezikov ustanovili mrežo učiteljev, ki bo del evropske mreže učiteljev.

Prvo srečanje in ustanovitev mreže učiteljev inštruktorjev in izvajalcev tečajev SZJ

Usposabljanje zaposlenih v zdravstvenih domovih

V organizaciji Nacionalnega inštituta za javno zdravje smo za zaposlene v zdravstvu organizirali usposabljanje ter predstavitev tehničnih možnosti za lažjo dostopnost za gluhe in naglušne.

Praktična predstavitev in predavanje o prednostih uporabe slušne zanke

Mentalno zdravje in osebe z okvaro sluha: dobri odnosi so izziv sodobnega časa

Mentalno zdravje in gluhoti je področje, ki mu bomo v prihodnje posvetili več pozornosti. Začeli bomo s serijo predavanj in predstavitev video-

snetkov, ki jih objavljamo na spletni strani ZDGNS. Posnetki so nastali v projektu MOST v izvedbi Fakultete za javno upravo. Želimo, da se ti tabuju o mentalnem zdravju izbrišejo in da osebe z okvaro sluha spoznajo, da imajo v Sloveniji možnost priti do teh storitev tudi v svojem jeziku. Predavanje je izvedla dr. Andreja Poljanec, ki bo tudi strokovno pomagala orati ledino na tem področju.

Dr. Andreja Poljanec je govorila o mentalnem zdravju in specifikah pri osebah z okvaro sluha.

Gledališka predstava Most – Tihе stopinj ZDGNS

Uživali smo v predstavi Most v izvedbi Tihih stopinj ZDGNS, za katero so gluhi in sliščeči igralci združili moči ter se predstavili v kulturni dvorani slovenskih kultur v Ljubljani.

Seja upravnega odbora ZDGNS

Sklicali smo sejo UO ZDGNS in na njej pregledali tekoče zadeve ter urejali zadeve za naše nadaljnje delo. Zapisniki UO se tudi redno pošiljajo v društva. Veliko pozornosti se že usmerja v leto 2020 in tekoče zadeve leta 2019. Še vedno čakamo predlog za organizacijo Mednarodnega dneva gluhih za leto 2020, medtem ko bo Mednarodni dan gluhih za leto 2021 prevzelo DGN Ljubljana.

Razpis FIHO 2020

Objavljen je bil razpis FIHO za leto 2020 in v zvezi s tem smo sklicali sestanek predsednikov in sekretarjev društev, zato da se poenotimo glede oddaje vloge za FIHO za leto 2020.

Jesenski čas je bil zagotovo zelo bogat in pester. Verjamemo, da se bo tako nadaljevalo tudi v prihodnje.

Matjaž Juhart

Spoštovani gledalci in cenjene gledalke!

Spletna TV je zaživel na samostojnem spletnem portalu. Vpišite www.spletnatv.si in nam sledite tudi v prihodnje.

Enako kot doslej nas boste še vedno našli tudi na spletnem naslovu www.zveza-gns.si, s klikom na fotografijo naše uredniške ekipe.

Veseli bomo tudi, če boste Spletno TV še naprej spremljali na družbenih omrežjih Facebook in Youtube.

Se vidimo na spletu!

SPLETNA^{TV}
www.spletnatv.si

ZVEZA DRUŠTEV
GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE
DEAF AND HARD OF HEARING CLUBS ASSOCIATION OF SLOVENIA

Vabilo

na praznovanje 40 let neprekinjenega izhajanja našega glasila

IZ SVETA TIŠINE

**v četrtek, 28. novembra 2019,
ob 13. uri v veliki sejni dvorani ZDGNS,
Drenikova 24, Ljubljana.**

Za začetek informativne dejavnosti med osebami z okvaro sluha v Sloveniji štejemo november 1979, ko je Zveza izdala svoje prvo glasilo, ki ga je poimenovala Iz sveta tišine. Ime in logotip so izbrali na razpisu, odločitev za izdajanje glasila Zveze je takrat sprejel in odredil takratni predsednik Jože Ribič, in tako glasilo redno izhaja še danes.

Na praznovanje vabimo vse dosedanje urednike, nekdanje in sedanje člane uredniškega odbora, lektorje, oblikovalce, prevajalce, dolgoletne in stalne dopisnike ter vse, ki ste zaslužni, da glasilo Iz sveta tišine izhaja in živi še danes kot pomemben steber informiranja gluhih, naglušnih, gluhoslepih oseb in oseb s polževim vsadkom.

Prosimo vas, da nam udeležbo potrdite do četrтка,
21. 11. 2019, na tel. 01 500 15 00 ali e-naslov: info@zveza-gns.si

Uredništvo glasila IST

Mednarodni dan znakovnih jezikov in evropski dan jezikov praznujemo tudi v Sloveniji

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) ob mednarodnem dnevu znakovnih jezikov in evropskem dnevu jezikov vsako leto organizira številne aktivnosti in aktivno sodeluje na različnih dogodkih in strokovnih srečanjih, katerih namen sta promocija in prepoznavnost kulturne in jezikovne identitete gluhih v Sloveniji.

V prostorih ZDGNS je 23. septembra ob mednarodnem dnevu znakovnih jezikov potekala predstavitev priročnika Priročna video slovnica slovenskega znakovnega jezika. Nastal je kot del projekta, ki sta ga sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Čeprav je za govorne jezike običajno, da so slovnice napisane v domačem jeziku, je to na področju znakovnih jezikov velika novost. S to slovnico bodo gluhi lahko spoznavali svoj jezik, ki ga sicer že obvladajo. O njegovih značilnostih se bodo lahko učili v šoli in jih razlagali tudi vsem slišočim, ki bi se slovenskega znakovnega jezika šele radi naučili.

Priročnik Priročna video slovnica slovenskega znakovnega jezika je opremljen s QR-kodami, ki omogočajo dostop do 40 videoposnetkov v slovenskem znakovnem jeziku (SZJ). Poleg tega vsebuje skoraj 400 primerov jezikovne rabe SZJ, več kot 200 shematskih prikazov kretenj in stavkov, 120 terminov, ki so razloženi v slovarju, in 100 barvnih ilustracij.

Znakovni jezik v osnovni šoli

Septembra se je z novim šolskim letom v osnovnih šolah prvič začel poučevati nov izbirni predmet, slovenski znakovni jezik, ki je odlična priložnost za nadaljevanje učenja v srednji šoli. Učencem v osnovni šoli odpira možnost za izbiro učenja SZJ

kot triletnega izbirnega predmeta, ki se izvaja v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju, na rednih osnovnih šolah in na osnovnih šolah s prilagojenim programom z enakovrednim izobražbenim standardom. Ob mednarodnem dnevu znakovnih jezikov je ZDGNS na Osnovni šoli Vodmat v Ljubljani za učence devetih razredov pripravila predstavitev slovenskega znakovnega jezika.

Učencem smo predstavili gluhoto, ki spada med najtežje invalidnosti. Zaradi okvare sluha imajo gluhi največ težav pri sporazumevanju in komunikaciji z okoljem, v katerem živijo, se izražajo, ustvarjajo, delajo ali preživljajo prosti čas. Na predstavitev smo dali poudarek učenju znakovnega jezika in slovnici, ki se razlikuje od slovnice slovenskega jezika. Predstavili smo učna gradiva, didaktične pripomočke, spletni slovar in aplikacijo slovarja slovenskega znakovnega jezika. Učencem smo pokazali enoročno abecedo in jih naučili nekaj preprostih kretenj. Učenci so bili navdušeni nad uporabnostjo aplikacije slovarja in možnostjo učenja znakovnega jezika prek aplikacije.

Predstavitve so potekale v štirih skupinah, predstavili pa smo jim tudi možnost izbirnega predmeta kasneje v srednji šoli. Izobraževanje je pomembno za slehernega posameznika, enako vlogo pa imajo občutki sprejetosti, možnosti za vzpostavitev medsebojnih odnosov in navezovanje stikov, kar smo poleg predstavitve in promocije učenja slo-

Valerija Škof, Aleksandra Rijavec Škerl in Adem Jahjefendić smo učencem predstavili slovenski znakovni jezik in jih tudi opozorili na nevarnost čezmerne glasne glasbe in uporabo slušalk.

venskega znakovnega jezika želeli doseči in spodbuditi pri učencih.

Mednarodni dan znakovnih jezikov

Mednarodni dan znakovnih jezikov (IDSL) se praznuje vsako leto 23. septembra po vsem svetu, skupaj z mednarodnim tednom gluhih. Generalna skupščina Združenih narodov je z resolucijo razglasila 23. september za mednarodni dan znakovnih jezikov. Resolucija je bila uradno sprejeta 19. decembra 2017 na 72. generalni skupščini Združenih narodov.

Izbira 23. septembra se navezuje na datum, na katerega je bila leta 1951 v Rimu ustanovljena Svetovna zveza gluhih. Ta dan zaznamuje rojstvo mednarodne organizacije, ki si je za enega glavnih ciljev zadala ohranjanje znakovnih jezikov in gluhe kulture ter zahteve za uresničevanje človekovih pravic gluhih.

Drugi mednarodni dan znakovnih jezikov se je praznoval 23. septembra 2019, v mednarodnem tednu gluhih, ki se je v vseh letih razvil v globalno gibanje gluhe skupnosti in usklajeno zagovarjanje pravic gluhih v vseh segmentih življenja in dela. Resolucija s priznanjem mednarodnega dneva znakovnih jezikov potrjuje tudi naša prizadevanja za uveljavitev in ohranitev slovenskega znakovnega jezika v vsakdanjem življenju v Sloveniji. Slovenija je ena izmed šestih držav Evrope – poleg nje so še Švedska, Finska, Španija, Islandija in pred kratkim Portugalska –, ki uradno praznujejo dan znakovnega jezika. Slovenija od leta 2014 dan slovenskega znakovnega jezika praznuje 14. novembra, ko je bil leta 2002 v Uradnem listu objavljen Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika, ki gluhim osebam daje pravico uporabljati slovenski znakovni jezik na vseh področjih javne sfere, ki jo uresničujejo s tolmači slovenskega znakovnega jezika.

Evropski dan jezikov

Vsako leto 26. septembra po vsej Evropi praznujemo evropski dan jezikov, ki ga je Svet Evrope prvič razglasil v evropskem letu jezikov leta 2001. Ta dan je namenjen ozaveščanju javnosti o bogati kulturni in jezikovni različnosti v Evropi ter o pomenu učenja jezikov za utrjevanje evropskih načel strpnosti in medsebojnega razumevanja. Cilj pobude je tudi spodbujanje učenja jezikov in vseživljenjskega učenja. Znanje jezikov odpira vrata v študijsko in poklicno mobilnost, širi obzorja in ruši kulturne stereotipe. Med evropske jezike spada tudi slovenski znakovni jezik.

Evropski dan jezikov želi posebej opozoriti na manj razširjene jezike, ki se jih ljudje redkeje učijo, in na pomen varovanja ogroženih jezikov, med katerimi je tudi znakovni jezik. Varstvo pogosto ogroženih regionalnih in manjšinskih jezikov zagotavljata dve pomembni mednarodni listini Sveta Evrope: Evropska listina o regionalnih ali manjšinskih jezikih in Okvirna konvencija za varstvo narodnih manjših, ki spodbujata tudi ohranitev in razvoj evropskega kulturnega bogastva in tradicij.

International Day of Sign Languages

Večjezičnost je eno od temeljnih načel Evropske unije, zapisana v prvi uredbi Sveta iz leta 1958 in vključena v Listino EU o temeljnih pravicah. Svet Evrope po vsej Evropi spodbuja večjezičnost v prepričanju, da jezikovna raznovrstnost predstavlja pomembno orodje za doseganje boljšega medkulturnega razumevanja in hkrati predstavlja ključno sestavino bogate kulturne dediščine naše celine.

Mednarodni dan znakovnih jezikov in evropski dan jezikov ponujata priložnost, da vsako leto znova opozorimo, kako pomembno je znanje jezikov za vsakega posameznika in širšo družbo, ter uresničujemo cilje, kot so pospeševanje in uveljavljanje jezikovne raznovrstnosti ter bogastva kulturne dediščine posameznih jezikovnih okolij, med katere spada tudi slovenski znakovni jezik in kultura gluhih.

Adem Jahjefendić

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije na srečanju izvajalcev preventive za odrasle

V Termah Zreče je 25. in 26. septembra potekalo strokovno srečanje izvajalcev preventivnih obravnav za odrasle iz zdravstvenovzgojnih centrov, centrov za krepitev zdravja, ambulant družinske medicine in patronažnega varstva. Strokovno srečanje je organiziral Nacionalni inštitut za javno zdravje v sklopu projekta Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih, cilj pa je uporaba novih, drugačnih pristopov v preventivnih programih za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je skupaj z Medobčinskim društvom gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče dejavno sodelovala na srečanju. V sredo, 25. septembra, je Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče udeležencem strokovnega srečanja predstavilo delovanje društva, Zveze in organiziranost oseb z okvaro sluha v Sloveniji ter možnosti sodelovanja lokalnih društev in Zveze z izvajalcem preventivnih obravnav za odrasle in zdravstvenimi domovi.

Namen projekta Nadgradnje in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalni skupnosti pod sloganom Krepitev zdravja – za vse je prispevati k boljši informiranosti, motiviranosti in posledično vključenosti populacije v preventivne programe ter k dostopnejšim in ustrežnejšim preventivnim obravnavam. Zato so zdravstveni domovi, vključeni v projekt za potrebe Centrov za krepitev zdravja in službe patronažnega varstva, svoje prostore in osebje opremili s stacionarnimi in prenosnimi slušnimi zankami. S tem so zagotovili dostopnost svojih programov tudi osebam z okvaro sluha.

V projektu se izvajajo dodatna strokovna izobraževanja in usposabljanja s področja javnega zdravja, zmanjševanja neenakosti v zdravju in kulturnih kompetenc. S tem se izvajalci preventivnih obravnav dodatno usposabljujejo tudi za vključevanje ranljivih oseb v preventivne programe.

V ta namen je Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije za udeležence strokovnega srečanja pripravila posebno delavnico o delovanju, uporabi in prednostih uporabe slušne zanke za preprečeva-

nje komunikacijskih ovir pri obravnavi in vključevanju oseb z okvaro sluha v preventivne programe, programe Centrov za krepitev zdravja in dostopnosti službe patronažnega varstva.

Udeleženci so se seznanili s tehničnimi rešitvami in načinom komunikacije z osebami z okvaro sluha.

Udeleženci delavnice so preizkusili svoje prenosne slušne zanke, ki so jih kupili v projektu, se seznanili z načinom delovanja in različnimi možnostmi uporabe. Na delavnici so bile predstavljene tudi potrebe in specifika oseb z okvaro sluha, načini komunikacije in ovire, zaradi katerih nastajajo težave pri komunikaciji.

Udeleženci so pokazali velik interes in z zanimanjem spremljali praktični prikaz, saj se nobeden od njih še ni srečal s slušno induktivno zanko, zato tudi niso poznali njenih prednosti in uporabnosti za osebe z okvaro sluha.

Vsi udeleženci delavnic so izrazili željo, da se omenjena delavnica organizira tudi v posameznih zdravstvenih domovih, kjer te tehnične pripomočke tudi uporabljajo. Prav tako so pokazali interes za sodelovanje z lokalnimi društvi, da jim približajo svoje storitve in da se tudi izvajalci preventivnih obravnav dodatno usposobijo za vključevanje oseb z okvaro sluha v njihove programe ter svoje storitve prilagodijo tudi invalidom sluha.

Vsekakor si tudi pri Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije želijo tesneje sodelovati z izvajalci zdravstvenih storitev na vseh področjih zdravljenja, rehabilitacije, preventive in zdravstvenovzgojnega dela. Želimo, da zdravstvene ustanove na vseh ravneh svoje storitve izvajajo tako, da so dostopne vsem invalidom in drugim ranljivim skupinam brez komunikacijskih, grajenih in drugih ovir.

Adem Jahjefendić

ZDGNS na XI. dnevih upravnih enot

Od 18. do vključno 20. 9. 2019 so v prostorih Policijske akademije v Tacnu potekali XI. dnevi upravnih enot. Letošnji posvet za udeležence upravnih enot, ki ga je organiziralo Ministrstvo za javno upravo, je bil namenjen poslovanju in komunikaciji s strankami s posebnimi potrebami. Tridnevno izobraževanje je potekalo v dveh delih: prvi je bil plenarno predavanje, namenjeno splošni predstavitvi, drugi del pa je potekal kot delavnice za 180 zaposlenih in načelnikov upravnih enot iz vse Slovenije. Vsebinsko je posvet zajemal:

- splošno predstavitev pristopa do strank s posebnimi potrebami (slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, gluhoslepi, gibalno ovirani, dementni);
- delavnice z vsebinami: kako poslovati in komunicirati s strankami s posebnimi potrebami, kako jim stopiti naproti, jih razumeti in jim pomagati skozi labirint upravnega postopka;
- seznanitev z vsebinami odkrivanja zlorab identitete in dokumentov.

Valerija Škof in Adem Jahjefendić med izvedbo delavnice za načelnike upravnih enot

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je s svojimi predstavniki Matjažem Juhartom (plenarni del) ter Aleksandro Rijavec Škerl, Valerijo Škof, Anonom Petričem in Ademom Jahjefendičem

(delavnice) na teh dnevih aktivno sodelovala. Zelo pohvalno in dobrodošlo je, da je Ministrstvo za javno upravo izbralo tematiko invalidnosti ter načelnikom in zaposlenim na upravnih enotah približalo tako občutljiva področja in poudarilo pomen človeškega dejavnika pri delu z uporabniki.

Minister za javno upravo Rudi Medved je v uvodu plenarnega zasedanja poudaril, da ljudje potrebujejo osebni stik, zato je pohvalil idejo in vsebino letošnjih dnevov upravnih enot s poudarkom na ranljivih skupinah, da bomo v osebnih odnosih čim širši in čim boljši. Pozval je k temu, naj opozarjamo javno upravo, kateri predpisi so neživljenjski, a jih je treba uresničevati, in k temu, naj rešujemo probleme skupaj, predvsem pa se skupaj trudimo za dobre medčloveške odnose.

Na plenarnem zasedanju je sekretar ZDGNS Matjaž Juhart predstavil izzive na področju upravnih postopkov pri osebah z okvaro sluha. Po dva predstavnika v paru – Aleksandra Rijavec Škerl in Anton Petrič ter Valerija Škof in Adem Jahjefendić – so kot predavatelji vodili delavnice v osmih skupinah za načelnike in višje uslužbenke upravnih enot Republike Slovenije. Predstavili so problematiko izgube sluha in načine komuniciranja z okolico ter prikazali pripomočke, ki so v pomoč pri komunikaciji z osebami z okvaro sluha. Da bi bili upravni postopki ozirom storitve upravnih enot za občane z okvaro sluha razumljive, so predavatelji prikazali pristope, kako ravnati z osebo, ki ne sliši ali sliši slabo, in jo pravilno usmerjati skozi postopek.

Po prejetih odzivih udeležencev delavnic so bile predstavljene vsebine pozitivno sprejete in jim bodo v pomoč pri delu z osebami z okvaro sluha. Udeleženci so bili navdušeni nad možnostjo uporabe aplikacije Slovar SZJ, ki jim bo v veliko pomoč pri komunikaciji z osebami z okvaro sluha.

Anton Petrič

PIŠITE V NAŠE GLASILO
urednistvo.ist@zveza-gns.si

RAZPIS ZA UPORABO POČITNIŠKIH APARTMAJEV ZA OHRANJEVANJE ZDRAVJA IN REHABILITACIJO OSEB Z OKVARO SLUHA:

BOŽIČNO-NOVOLETNI PRAZNIKI 2019/2020 IN ZIMSKE POČITNICE 2020

Razpis se nanaša na naslednje počitniške objekte:

Božično-novoletni prazniki 2019/2020

- Apartmentajska hiša Kranjska Gora
- Moravske Toplice – apartmaji
- Apartmentajska hiša Piran

Zimske počitnice 2020

- Apartmentajska hiša Kranjska Gora
- Moravske Toplice – apartmaji

I. NAČIN UPORABLJANJA POČITNIŠKIH DOMOV

- Do subvencionirane cene so upravičene osebe z okvaro sluha ter zaposleni delavci in upokojenci ZDGNS in društva.
Članska izkaznica ni podlaga za uveljavljanje subvencionirane cene. Za uveljavljanje subvencionirane cene je potrebno dokazilo o okvari sluha in plačilo članarine za tekoče leto. Dokazilo o okvari sluha je treba posredovati v matično društvo. Prav tako se članarina plačuje v matičnem društvu. Tako dokazilo o okvari sluha kot plačilo članarine mora biti vneseno v evidenco članstva.
- Prijava uporabnikov počitniških domov poteka s prijavnimi listi, ki so priloženi k razpisu. V prijavnih listih morajo biti izpolnjeni vsi podatki.
- Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije bo na podlagi prejete prijave in upoštevanih meril uporabnika obvestila o dodelitvi termina in mu

izdala ponudbo za plačilo počitnikovanja. Po prejemu plačila na TRR ZDGNS bo ZDGNS uporabniku poslala napotnico za letovanje in račun. Uporabnikom, ki jim termin ne bo dodeljen, bo ZDGNS poslala obvestilo o nedodeljenem terminu z obrazložitvijo.

- Rezervacija in letovanje se izvedeta v skladu s Pravilnikom o koriščenju in vzdrževanju objektov za ohranjanje zdravja ZDGNS.
- Če uporabniki predčasno prenehajo uporabljati enoto ali če ne odpovejo uporabe pred prejemom ponudbe, so dolžni v celoti plačati račun. Plačilo se stornira v izjemnih primerih, s podanimi ustreznimi potrdili (11. člen Pravilnika o koriščenju in vzdrževanju objektov in ohranjanje zdravja ZDGNS).
- V času bivanja v počitniških apartmajih prevzame uporabnik polno odškodninsko odgovornost za opremo, inventar in aparature v enoti, kot je to določeno v 18. in 19. členu Pravilnika.

V času razpisa veljajo vsa določila, ki so navedena v Pravilniku o koriščenju in vzdrževanju objektov za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo ZDGNS.

Opredelitev uporabnikov je navedena v 3. členu Pravilnika o koriščenju in vzdrževanju objektov za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo ZDGNS.

DRUGO:

- možnost doplačila za posteljnino: 10 EUR
- možnost doplačila za čiščenje: 20 EUR

II. TERMINI UPORABE

Termini za nastanitev v Apartmajski hiši Piran in Apartmajski hiši Kranjska Gora ter v apartmajih Moravske Toplice

Božično-novoletni prazniki 2019/2020

1. termin: od 21. decembra 2019 do 28. decembra 2019,
2. termin: od 28. decembra 2019 do 4. januarja 2020.

Termini za nastanitev v Apartmajski hiši Kranjska Gora in apartmajih Moravske Toplice

Zimske počitnice 2020

I. del zimskih počitnic:

Zimske počitnice za območje Gorenjske, Goriške, Notranjsko-Kraške, Obalno-Kraške, Osrednjeslovenske in Zasavske regije ter občin JV Slovenije (Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje, Osilnica in Kostel):

1. termin: od 15. februarja 2020 do 19. februarja 2020,
2. termin: od 19. februarja 2020 do 22. februarja 2020.

II. del zimskih počitnic:

Zimske počitnice za območje JV Slovenije (razen občin: Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje,

Osilnica in Kostel), Koroške, Podravske, Pomurske, Savinjske in Spodnjeposavske regije:

3. termin: od 22. februarja 2020 do 26. februarja 2020,
4. termin: od 26. februarja 2020 do 1. marca 2020

III. PREDNOSTNA MERILA

Pri izboru se bodo upoštevala naslednja merila:

- osebe z okvaro sluha s šoloobveznimi otroki,
- zaposleni pri ZDGNS in v društvih s šoloobveznimi otroki,
- pogostost uporabe počitniških domov v preteklih letih,
- v času zimskih šolskih počitnic se bo upoštevala enakomerna porazdelitev po društvih.

IV. NAČIN IN ROK ZA ODDAJO PRIJAV NA RAZPIS

Prijave se zbirajo na ZDGNS, Drenikova 24, Ljubljana, **22. 11. 2019**, na pravilno izpoljenih prijavnih listih, ob upoštevanju razpisanih terminov.

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Pripravila:
Aleksandra Rijavec Škerl
Vodja programa ohranjanje zdravja
in rehabilitacija

Razpisane enote

Apartmentna hiša Kranjska Gora

Naselje Slavka Černeta 11, 4280 Kranjska Gora

V domu je osem apartmajev:

Apartmentna 1, 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na večji pokrit balkon.

Apartmentna 2, 2 ležišča

Apartmentna ima en prostor in kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru sta manjša kuhinja z jedilno mizo in pograd.

Apartmentna 3, 4 ležišča

Apartmentna je v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru so večja kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in pograd.

Apartmentna 4, 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Iz obeh prostorov v apartmaju je izhod na večji pokrit balkon.

Apartmentna 5, 2 ležišča

Apartmentna ima dva daljša prostora in kopalnico s tuš kabino. V enem je manjša kuhinja z jedilno mizo, v drugem sta dve ležišči.

Apartmentna 6, 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na ločena balkona.

Apartmentna 7, 3 ležišča

Apartmentna je v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V prostoru so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče. Apartma ima izhod na balkon.

Apartmentna 8, 3 ležišča

V apartmaju sta manjši prostor, v katerem so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče, ter kopalnica s tuš kabino.

Vsi apartmaji so opremljeni s televizijskimi sprejemniki in svetlobnimi zvonci ter imajo urejeno centralno ogrevanje in toplo vodo.

Izsek iz cenika Apartmajске hiše Kranjska Gora:

a) Božično-novoletni prazniki (21. 12. 2019–4. 1. 2020)

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
APARTMA št. 1 (4 ležišča)	40	60	80	90
APARTMA št. 2 (2 ležišči)	27	40	55	65
APARTMA št. 3 (4 ležišča)	40	60	80	90
APARTMA št. 4 (4 ležišča)	40	60	80	90
APARTMA št. 5 (2 ležišči)	30	45	60	70
APARTMA št. 6 (4 ležišča)	40	60	80	90
APARTMA št. 7 (3 ležišča)	35	50	70	80
APARTMA št. 8 (4 ležišča)	35	50	70	80

b) Zimske počitnice (15. 2. 2020–1. 3. 2020)

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
APARTMA št. 1 (4 ležišča)	35	55	70	80
APARTMA št. 2 (2 ležišči)	22	35	45	55
APARTMA št. 3 (4 ležišča)	35	55	70	80
APARTMA št. 4 (4 ležišča)	35	55	70	80
APARTMA št. 5 (2 ležišči)	25	40	50	60
APARTMA št. 6 (4 ležišča)	35	55	70	80
APARTMA št. 7 (3 ležišča)	30	45	60	70
APARTMA št. 8 (4 ležišča)	30	45	60	70

Opomba:

- PRIHOD OD 13. DO 15. URE, ODHOD ZADNJI DAN DO 10. URE;
- ob prihodu v Apartmajsko hišo Kranjska Gora so obvezni dokumenti izpisana napotnica in osebni dokumenti vseh oseb, ki so navedene na napotnici;
- v apartmajih lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici;
- osebe z okvaro sluha ne plačujejo turistične takse, za druge je turistična taksa obračunana v ponudbi;
- DDV ni obračunan na podlagi 1. odstavka 94. člena ZDDV-1.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo KRANJSKA GORA, božično-novoletni prazniki 2019/2020

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 21. 12. 2019–28. 12. 2019

2. termin 28. 12. 2019–4. 1. 2020

v apartma št. _____ .

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*Upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo KRANJSKA GORA, zimske počitnice 2020

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 15. 2.–19. 2. 2020

2. termin 19. 2.–22. 2. 2020

3. termin 22. 2.–26. 2. 2020

4. termin 26. 2.–1. 3. 2020

v apartma št. _____.

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*Upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Moravske Toplice – apartmaji

Naravni park Terme 3000, Kranjčeva 12

Apartmajsko naselje Prekmurska vas

Zveza je lastnica štirih apartmajev v apartmajskem naselju Prekmurska vas, ki leži v Naravnem parku Terme 3000. Apartmaji so v štirih objektih, imenovanih Sončnica 8, Marjetica 18, Marjetica 45 in Trobentica 5. V vseh sta vgrajena televizijska indukcijska zanka za naglušne in svetlobni zvonec za gluhe osebe. Apartmaji, ki se ogrevajo z električnimi radiatorji, v njih pa sta grelnik tople vode in televizijski sprejemnik, so v dveh nivojih, v pritličju in mansardi.

Apartma Sončnica 8, 5 ležišč

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in enim ležiščem. V mansardnem delu je kopalnica s tuš kabino in soba, v kateri so zakonska postelja in dve ležišči. Apartma ima teraso.

Apartma Marjetica 18, 4 ležišča

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi. V mansardnem delu sta kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

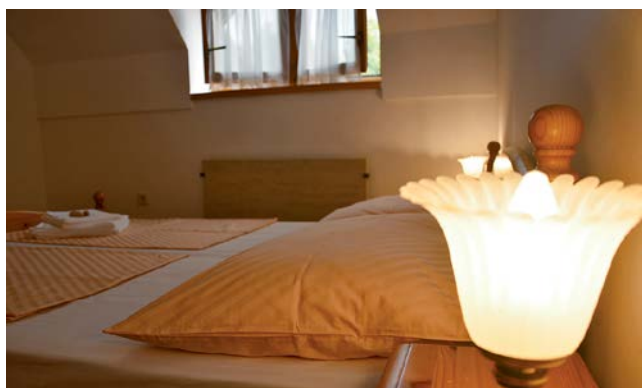
Apartma Marjetica 45, 4 ležišča

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi. V mansardnem delu sta kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Apartma Trobentica 5, 3 ležišča

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in sedežno garnituro ter kopalnica s tuš kabino. V mansardnem delu oziroma na galeriji je soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Ključni apartmajev:

Ključne apartmajev dobite na recepciji Hotela Termal v Naravnem parku Terme 3000, Moravske Toplice, ob predložitvi napotnice ZDGNŠ za bivanje v posameznem apartmaju in predložitvi osebnega dokumenta. Ključne na recepciji tudi vrnete.

Če posameznik izgubi kartico ali ključne, v celoti poravnava stroške nakupa nove kartice in ključev.

Izsek iz cenika apartmajev Moravske Toplice:

a) Božično-novoletni prazniki (21. 12. 2019–4. 1. 2020)

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
Sončnica št. 8 (5 ležišč)	40	60	80	90
Marjetica št. 18 (4 ležišča)	35	50	70	80
Marjetica št. 45 (4 ležišča)	35	50	70	80
Trobentica št. 5 (3 ležišča)	30	45	60	70

b) Zimske počitnice (15. 2. 2020–1. 3. 2020)

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
Sončnica št. 8 (5 ležišč)	25	40	50	60
Marjetica št. 18 (4 ležišča)	20	30	40	50
Marjetica št. 45 (4 ležišča)	20	30	40	50
Trobentica št. 5 (3 ležišča)	17	27	35	45

Opomba:

- PRIHOD PO 14. URI, ODHOD ZADNJI DAN DO 11. URE;
- ob prihodu v recepcijo hotela je obvezen dokument izpisana napotnica;
- v apartmajih lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici;
- osebe z okvaro sluha ne plačujejo turistične takse;
- drugi uporabniki plačajo turistično takso ob odhodu na recepciji;
- DDV ni obračunan na podlagi 1. odstavka 94. člena ZDDV-1.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo MORAVSKE TOPLICE, božično-novoletni prazniki 2019/2020

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 21. 12. 2019–28. 12. 2019

2. termin 28. 12. 2019–4. 1. 2020

v apartma št. _____ .

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*Upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo MORAVSKE TOPLICE, zimske počitnice 2020

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 15. 2.–19. 2. 2020

2. termin 19. 2.–22. 2. 2020

3. termin 22. 2.–26. 2. 2020

4. termin 26. 2.–1. 3. 2020

v apartma št. _____ .

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*Upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Apartmajska hiša Piran

Tomšičeva 29, 6330 Piran

V Piranu ima ZDGNS v lasti apartmajsko hišo, v kateri so štiri apartmaji:

Apartma 1, 4 ležišča

Apartma je v prvem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V večjem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, v katerem sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 2, 4 ležišča

Apartma je v drugem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, v katerem sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 3, 4 ležišča

Apartma je v mansardnem delu in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in zakonska postelja. Dve ležišči sta na galeriji, ki je sestavni del apartmaja.

Apartma 4, 2 ležišči

Apartma je v mansardnem delu in ima dnevni prostor, kopalnico s tuš kabino ter manjšo sobo. V dnevnem prostoru je kuhinjska niša z jedilno mizo, v manjši sobi pa zakonska postelja.

Vsi apartmaji so opremljeni s televizijskimi sprejemniki in svetlobnimi zvonci ter imajo urejeno ogrevanje in toplo vodo.

Izsek iz cenika Apartmajске hiše Piran:

Božično-novoletni prazniki (21. 12. 2019–4. 1. 2020)

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
APARTMA št. 1 (4 ležišča)	25	40	50	<60
APARTMA št. 2 (4 ležišča)	25	40	50	<60
APARTMA št. 3 (4 ležišča)	30	50	60	<70
APARTMA št. 4 (2 ležišči)	20	30	40	<50

Opomba:

- PRIHOD OD 14. do 17. URE, ODHOD ZADNJI DAN DO 10. URE;
- ob prihodu v Apartmajsko hišo Piran so obvezni dokumenti izpisana napotnica in osebni dokumenti vseh oseb, ki so navedene na napotnici;
- v apartmajih lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici;
- osebe z okvaro sluha ne plačujejo turistične takse, za druge pa je turistična taksa obračunana v ponudbi;
- DDV ni obračunan na podlagi 1. odstavka 94. člena ZDDV-1.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo PIRAN, božično-novoletni prazniki 2019/2020

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 21. 12. 2019–28. 12. 2019

2. termin 28. 12. 2019–4. 1. 2020

v apartma št. _____ .

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*Upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljnina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Informativni program RTV Slovenija v slovenskem znakovnem jeziku

Od ponedeljka do petka dnevnoinformativni blok ob 19. uri obsega Dnevnik, Slovensko kroniko, Šport in Vreme tudi s tolmačem.

Za Dnevnik ob 19. uri, ki poteka na tretjem programu TV Slovenija s tolmačem slovenskega znakovnega jezika, na javni televiziji pripravljajo dnevni pregled dogodkov doma in po svetu, ki so jih čez dan zbrali dopisniki in posebni poročevalci iz svetovnih prestolnic, dopisniki iz vse Slovenije ter novinarji uredništev notranjepolitičnih in gospodarskih, zunanjepolitičnih, športnih in kulturnih oddaj.

Oddaja Slovenska kronika, ki jo predvajajo ob 19.25, prav tako poteka s tolmačem slovenskega znakovnega jezika ter vsebuje najpomembnejše dogodke in zgodbe iz slovenskih krajev. V Športu ob 19.45 pripravijo informacije o najaktualnejših športnih dogodkih dneva, rezultate, izjave in ozadje s posameznih tekmovanj doma in v tujini. Za oddajo Vreme, z začetkom ob 19.55, pa vsak dan v tednu meteorologi pripravijo vremensko napoved za prihodnje dni in za vse slovenske pokrajine. Od 7. oktobra 2019 bosta tudi Šport in Vreme predvajana s tolmačem v slovenskem znakovnem jeziku.

Ob koncu tedna je programska shema s tolmačem nekoliko drugačna

Ob sobotah po osrednjih dnevniških poročilih ob 19.15 sledi Dnevnikov izbor. V tem sobotnem dodatku Dnevnika novinarji raziskujejo in sledijo zgodbam, ki se dotaknejo vsakega izmed nas. V sobotnem Dnevnikovem izboru govorijo o perečih, čeprav pogosto na stranski tir potisnjenih problemih in izzivih slovenske družbe. Ob 19.25 sledi oddaja Utrip, ki je odmevna komentatorska tedenska oddaja Informativnega programa RTV Slovenija.

Ob nedeljah je Dnevnik razširjen z desetminutno oddajo Politično, ki je na sporedu ob 19.15. Voditeljica se v oddaji sprašuje, kaj je na političnem prizorišču zaznamovalo teden in kaj bo krojilo prihodnjega. Sledi oddaja Zrcalo tedna, ki je na sporedu vsak nedeljski večer ob 19.25 in se pogloblja v politične dogodke, vendar v širšem evropskem in svetovnem kontekstu.

Utrip v znakovnem jeziku na RTV Slovenija

Odslej tudi Šport in Vreme s tolmačem v slovenskem znakovnem jeziku

V športnem uredništvu TV Slovenija seveda tudi ob sobotah in nedeljah pripravljajo novice in reportaže z najpomembnejših športnih dogodkov dneva in tedna. Vsak večer pa lahko gledalci spremljajo tudi natančne vremenske informacije. Šport je ob sobotah in nedeljah na sporedu ob 19.40, Vreme pa ob 19.55.

Enourni informativni blok, s Športom in Vremenom vred, lahko s tolmačem v slovenski znakovni jezik spremljate vsak dan od 7. oktobra 2019 sočasno s predvajanjem na 1. programu TV Slovenija in na 3. programu TV Slovenija s tolmačem. V izrednih primerih, ko so zavezani predvajati seje državnega zbora, pa bo sočasno predvajanje mogoče spremljati tudi na MMC TV.

Trenutni spored lahko vedno preverite na povezavi: <https://4d.rtv slo.si/program> in tudi v slovenskem znakovnem jeziku na povezavi: <https://www.rtv slo.si/dostopno/oddaje-z-znakovnim-jezikom>.

Vir: www.rtv slo.si in MMC RTV SLO

Povzel: Adem Jahjefendić

Dobre novice iz NLB: finančna delavnica za gluhe in nove predstave v okviru pobude Gledališki tolmač

NLB video klic: tolmački Natalija Spark in Karin Brumen. Foto Iztok Lazar

Vsi se zavedamo pomena varčevanja za varnejšo prihodnost. Pa res znamo varčevati? Smo res pripravljene na leta, ki prihajajo? Nikoli ni prepozno

za pridobivanje novih znanj, zato toplo vabljeni na finančno delavnico, ki jo 25. 10. 2019 organizira NLB. Delavnica bo predvidoma potekala v prostorih NLB na Trgu Republike 2, o vseh podrobnostih pa vas bomo pravočasno obvestili. Zainteresirani se na delavnico lahko do 21. 10. prijavite na: dgn.ljubljana@siol.net.

Med pomembnimi datumi pa si zapišite še dva! V okviru pobude Gledališki tolmač, ki poteka ob podpori NLB, prihajata dve novi predstavi: 20. 11. si boste lahko ogledali uspešnico Addamsovi (Mestno gledališče ljubljansko), 3. 12. pa zaploskali Županovi Micki (SNG Drama). Vstopnice za ogled predstav: dgn.ljubljana@siol.net.

Tine Jenko

**ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH
IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE**

Privoščite si oddih!

V HRIBIH
Apartmaji Kranjska Gora

V TOPLICAH
Apartmaji Moravske Toplice

NA MORJU
Apartmaji Piran
Avtokamp Fiesa
Hotel Fiesa

Več informacij dobite na www.zveza-gns.si pod zavihkom rezervacije in predstavitev počitniških kapacitet, kjer svoj oddih lahko tudi rezervirate ali v društvih.

ZDGNS

Slovar SZJ

Slovar slovenskega znakovnega jezika Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije tudi na voljo kot brezplačna mobilna aplikacija.

Iskalnik

Iskanje videoposnetkov po besedah ali besednih zvezah

Govor

Iskanje videoposnetkov s pomočjo govora

Kategorije

Iskanje videoposnetkov po kategorijah, tematskih sklopih, pravljičah, mednarodnih kretnjah in učnih primerih

Kviz

Opravljanje kvizov za utrditev znanja pisane besede in znakovnega jezika

QR

Čitalec QR kod za ogled videoposnetkov szj

Gluhoslepi

Prilagoditev kontrasta in velikosti pisave za gluhoslepe

Available on the iPhone
App Store

Get it on
Google play

Mednarodni teden gluhih v Celju

Tretji teden v septembru je v Celju potekal mednarodni teden gluhih, ki se je končal v soboto, 21. 9. 2019, s slavnostno akademijo v Celjskem domu.

Slavnostna akademija je zaključila skupek prireditelj, ki so se dogajale ves teden, od 16. do 21. 9., njihov namenom pa je bil ozaveščati javnost o gluhoti kot nevidni invalidnosti in predstavitvi slovenskega znakovnega jezika kot osnovnega sredstva za sporazumevanje z gluhihimi.

Na tečaju v Osrednji knjižnici Celje so udeleženci lahko spoznali osnove slovenskega znakovnega jezika, medtem ko je okrogla miza v ospredje postavila probleme in dosežke gluhe populacije na celjskem območju in nasploh.

Na dnevu odprtih vrat so se gluhi lahko predstavili tudi na nacionalni televiziji. Zanimiv pogled je ponudil tudi film režiserja Tadeja Čatra *Lastovke leta jo nizko*, ki je vsaj za trenutek slišočim predstavil, kako gluhi živijo, čutijo in mislijo ter s kakšnimi izzivi in težavami se spopadajo v svojem vsakdanjem življenju. Film je nastal v koprodukciji Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije in produkcijske hiše Rhaego Production.

Slavnostna akademija je bila krona vseh dogodkov tega tedna. Gluhi so se na njej predstavili z besedami Alme Karlin, znane slovenske pesnice, popotnice in pisateljice – njen dom ni bila samo naša domovina, temveč je bil to zanjo ves svet. Njen nemirni duh jo je silil prek meja – tako zarisanih na zemljevidu kot tistih v mišljenju in delu njenega časa – v iskanje dobrega in svetlega.

Pod letošnjim geslom mednarodnega dneva gluhih **Gluhi = slišočji – pripravljene sprejeti drugačnost?** so gluha tolmačka SZJ in dve voditeljici na odru, ena slišočja in ena gluha, na odru s pomočjo treh slišočjih tolmačev pod odrom vodile zbrane skozi zgodbe, ki so jih odigrali in odplesali, vselej pa odkretali – gluhi.

Predsednik Aleš Peperko je v uvodnem nagovoru pozdravil navzoče in poudaril, da ni tako velike razlike med gluhihimi in slišočji: oboji imamo službe, otroke, prijatelje in se ukvarjamo s športom in knjižki – edina razlika med njimi je, da gluhe v njihovem vsakdanjem življenju ovira komunikacija oziroma njena odsotnost. Izrazil je upanje, da bodo gluhi in slišočji še velikokrat stopali skupaj v obče

dobro. Povzel je misel Helen Keller, znane gluho-slepe borke za pravice gluhih, ki je ubesedila tole misel: »Sami lahko storimo tako malo, skupaj pa tako veliko.«

Predsednik vlade Marjan Šarec je nagovoril zbrane na slavnostni akademiji, ki jo je ob mednarodnem dnevu gluhih organiziralo Društvo gluhih in naglušnih Celje. Foto: Nebojša Tejić

Člane DGN Celje so s svojo navzočnostjo počastili tudi visoki gostje. Poleg predsednikov in sekretarjev društev gluhih in naglušnih Slovenije ter predstavnikov občin so bili med njimi predsednik vlade Marjan Šarec, mestna svetnica občine Celje magistrica Darja Turk, varuh človekovih pravic Peter Svetina ter predsednik ZDGNS Mladen Veršič.

Vsi povabljeni so na odru izrazili zavedanje, da je gluhoti nevidna invalidnost, s katero je težko živeti. Obenem pa so predstavili tudi napredek v prizadevanju, da se gluhi enakopravno vključijo v širše družbeno okolje na različnih področjih, tako na lokalni kot državni ravni. Čeprav se gluhi še vedno spopadajo z mnogo ovirami, njihovo življenje vse bolj podpirajo različne organizacije, zaradi naraščajočega sprejemanja in razumevanja gluhoti kot invalidnosti pa predvsem ljudje. Tako se lahko danes gluhi otroci šolajo v istih šolah kot njihovi slišočji sovrstniki in tam ustvarjajo tudi prijateljstva.

Premier Marjan Šarec je omenil tudi vladna prizadevanja za umestitev slovenskega znakovnega jezika v ustavo, poudaril pa je tudi, da je v malokateri državi na svetu za gluhe tako dobro poskrbljeno kot v Sloveniji. Mag. Darja Turk je predstavila izboljšave v Mestni občini Celje in med drugim omenila ustanovitev Sveta invalidov ter izrazila upanje, da bodo prek njega ne samo gluhi, temveč invalidi nasploh lahko učinkovito uveljavljali svoje potrebe

in ideje o tem, kje bi se še lahko kaj izboljšalo, da bi živeli dostojno in kakovostno, človeka vredno življenje. Mladen Veršič je opozoril na težave gluhih tako v preteklosti kot tudi v današnjem času in poudaril, da je, čeprav je bilo za gluhe že veliko narajenega, še vedno treba storiti marsikaj, preden bodo gluhi resnično enakopravni slišočim na vseh področjih življenja.

Mag. Darja Turk

Gluhi so se na odru predstavili v različnih vlogah, vselej pa je bila glavna nit komunikacija med gluhi in slišočimi. Tako nam je igralec Damjan Šebjan predstavil zmedo v restavraciji, seveda s srečnim koncem, člani kulturne sekcije DGN Celje pa so šaljivo zaznamovali 71. obletnico ustanovitve DGN Celje s točko *Praznovanje*, dokazali pa so tudi, da se

vse da, pa čeprav ne slišiš – celo plesati hiphop –, na odru pa so se obema plesalkama pridružili tudi najmlajši. Vmes smo v kratkem glasbenem skeču spoznali tudi čarobne rokavice, ki so slišočemu dekletu pomagale, da se je lahko pogovarjala z gluho sovrstnico. Te vrste čarobne rokavice lahko imamo vsi – le da se imenujejo znanje slovenskega znakovnega jezika.

Prireditve se je končala s pesmijo Gašperja in Zale *Sebi*, prevedena v slovenski znakovni jezik z rokami in telesom gluhe osebe in dveh otrok gluhih staršev.

Voditeljice so nato navzoče povabile na kratko druženje v stransko dvorano Celjskega doma, da so nazdravili prazniku gluhih, za katerega upamo, da bo postal tudi praznik slišočih. Vsi drugi obiskovalci pa so bili vabljeni v Modro dvorano Kongresnega centra Celje na pogostitev in nadaljnje druženje.

Obiskovalci smo se razšli obogateni z novimi spoznanji, predvsem pa z upanjem in trdno vero, da lahko gluhi in slišočki skupaj sodelujemo – če si le vzamemo čas in prisluhnemo drug drugemu.

Irena Blazinšek

Aktivnosti DGN KOROŠKE v počastitev mednarodnega dneva in tedna gluhih

V Društvu gluhih in naglušnih Koroške smo septembra, ko tudi gluhi praznujejo mednarodni dan in mednarodni teden gluhih, pri posebnih socialnih programih izvedli aktivnosti, s katerimi smo ozaveščali javnost in promovirali znakovni jezik.

Od 6. do 15. 9. 2019 smo se predstavili v Grošljevih galeriji Družbenega doma na Prevaljah, kjer smo razstavili različna ročna dela naših članov in fotografije ter predstavili zgodovino in dolgoletno delovanje društva na območju koroške regije.

Dejavno smo sodelovali tudi na letošnjem že 12. festivalu drugačnosti, ki ga vsako leto pripravijo v Slovenj Gradcu, in svoje delovanje predstavljali na stojnici v središču mesta. Namen festivala je bil, da se društva, ki združujejo invalide in delujejo na območju Mestne občine Slovenj Gradec, srečajo in izvedejo predavanja, delavnice, kulturne in špor-

ne dogodke ter se z njimi organizirano predstavijo na stojnicah. Naše društvo se je v petek, 20. septembra 2019, javnosti in udeležencem Festivala drugačnosti predstavilo tudi na odru. Dogajanje na

Na stojnici smo predstavili naše aktivnosti in zgodovino delovanja.

letošnjem festivalu je potekalo ves september, vrhunec pa je bil tradicionalni bazar v središču mesta.

Poleg predstavitve na stojnicah so si naši člani v sredo, 25. 9., ob 17. uri v Kulturnem domu Slovenj Gradec ogledali film Lastovke letajo nizko, v katerem gluhi odkrito spregovorijo o življenju brez zvoka, o vzrokih za izgubo sluha, spopadanju z lastno invalidnostjo in okolico, travmah, ki so jih doživljali, in posledicah, ki jih čutijo še danes. Film scenarista in režiserja Tadeja Čatra je odmeven tako doma kot tudi v tujini, denimo na mednarodnem

festivalu Clin d'Oeil v Reimsu v Franciji, nastal pa je v koprodukciji Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije in produkcijske hiše Rhaego Production s sofinanciranjem Ministrstva za kulturo RS.

21. 9. pa so se naši člani udeležili praznovanja mednarodnega dneva gluhih v Celju. Pri tem še enkrat iskreno čestitamo vsem, ki so pomagali pripraviti in organizirati ta slavnostni dogodek in nam pripravili pester in zanimiv program.

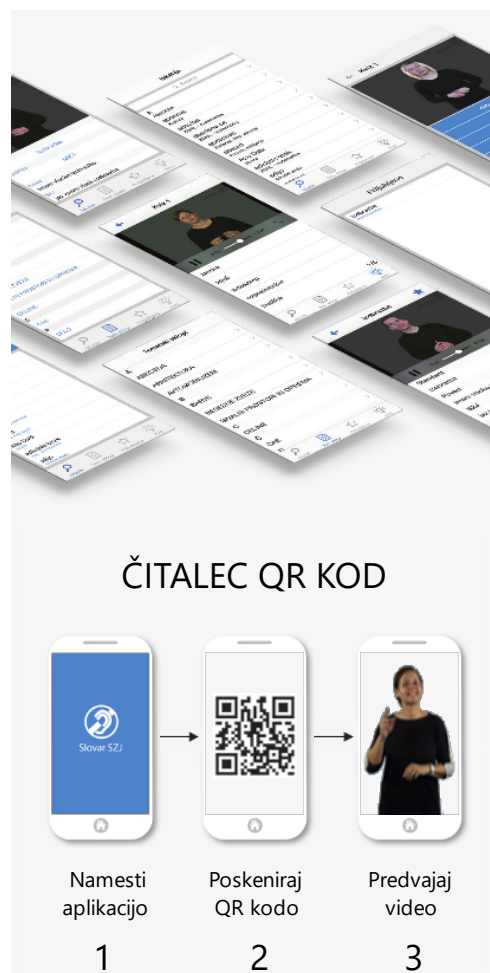
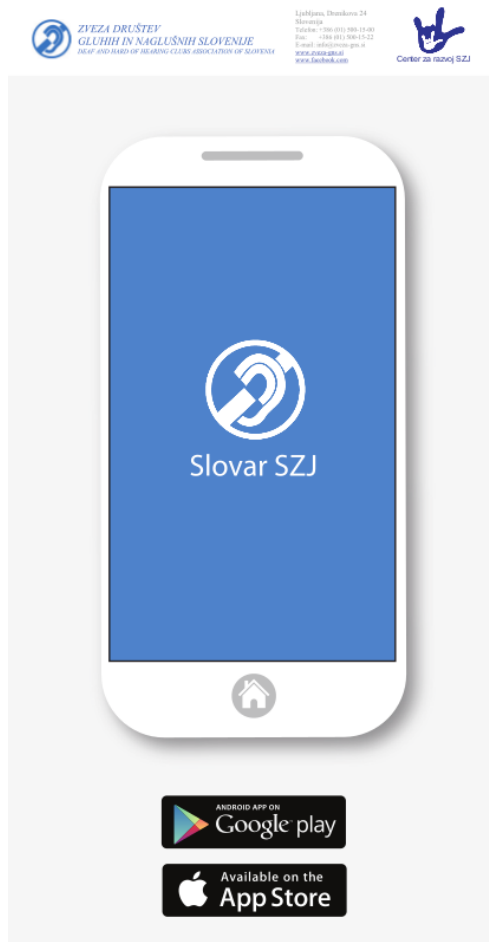
Društvo gluhih in naglušnih Koroške

QR-koda

Z mobilno aplikacijo Slovar SZJ si lahko zdaj ogledate videoposnetke v SZJ z uporabo optičnega čitalca QR-kod. Uporaba QR-čitalca je preprosta:

Korak 1 – Zaženite mobilno aplikacijo Slovar SZJ ter v meniju izberite QR (spodaj desno).

Korak 2 – Mobilni aparat usmerite na določeno QR-kodo na listu glasila IST.

Dvodnevni izlet DGNP MS

Ob mednarodnem dnevu gluhih 2019 je Društvo gluhih in naglušnih Pomurja za svoje člane organiziralo dvodnevni izlet v Savinjsko dolino in Celje.

V petek, 20. septembra, smo se s Klasovim avtobusom odpravili na pot proti Savinjski dolini. Najprej smo se ustavili v Mozirskem gaju, parku cvetja in etnografskem muzeju na prostem v Mozirju. Park leži na desnem bregu reke Savinje, razprostira se na sedmih hektarjih površine, odprt pa je od sredine aprila do sredine oktobra. V parku smo si lahko ogledali jesensko razstavo buč in rezanega cvetja. Pot nas je vodila v Ljubno, ki je rodni kraj ženskih skokov na sončni strani Alp. Tam smo si na hitro ogledali 60-metrsko skakalnico, saj se nam je mudilo v Luče na malico v gostilno Pr' Lampi. Sprejelo nas je prijazno osebje in nam postreglo odlično malico. Ko smo se dobro najedli, nas je gospod Jaka, lastnik Juvanove hiše, pospremil na domačijo. Juvanova hiša je kulturni spomenik lokalnega pomena in spada med najstarejše hiše na območju občine Luče. Stara naj bi bila 300 let. Jaka nas je razdelil v štiri skupine. Po skupinah smo si ogledali notranjost hiše in ugibali o starodavnih predmetih, na koncu pa je bilo tekmovanje med skupinami v zabijanju žebeljev v les in natikanju obročev na leseno palico. Ker smo bili vsi veselo razpoloženi smo v kletnem delu hiše še zaplesali. Pot smo nadaljevali proti Logarski dolini, tam pa nas je vodil lokalni vodnik Nejc. Ustavili smo se pri naravnem

spomeniku Igla, ki je eden največjih in najslikovitejših skalnih obeliskov pri nas. Štirideset metrov visoka skala spominja na šivankino uho. Skozi to špranjo je vse do leta 1894 vodila edina pešpot do Solčave. V centru Rinka smo se ustavili na kavi in se okrepčali ter nadaljevali pot po Logarski dolini. V Plestu smo si ogledali naravni spomenik slapišče Palenk v bližini hotela Plesnik. Slap Palenk je slapišče več manjših slapov. V poletnem času skoraj usahne, po močnejšem deževju pa se spremeni v mogočen, več kot 70 m visok slap po dolomitni steni pod Logarsko dolino. Vodenje po Logarski dolini smo končali s sprehodom do savinjskega slapa Rinka, ki spada med najlepše in najbolj obiskane slapove v Sloveniji. Proti večeru smo prispeli v hotel Prebold in tam po večerji tudi prespali. V soboto, 21. septembra, smo se po zajtrku odpravili v Celje na slavnostno prireditev Mednarodni dan gluhih. Dopoldanski del dneva smo izkoristili za obisk Celjskega gradu, ki ponuja prelep razgled na mesto in okolico, popoldan pa za slavnostno prireditev s kulturnim programom v Celjskem domu in družabnim srečanjem s kosilom v Modri dvorani Celjskega kongresnega centra.

V domači kraj smo v večernih urah prispeli zelo zadovoljni in srečni, saj je bil ta naš dvodnevni izlet čudovit.

Silvija Horvat

Udeleženci izleta v Savinjsko dolino in Celje

Mednarodni dan gluhih letos v Celju

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije kot reprezentativna invalidska organizacija za gluhe, naglušne, gluhoslepe in osebe s polževim vsadkom je letos skupaj z Društvom gluhih in naglušnih Celje organizirala kulturni program v počastitev mednarodnega dneva gluhih. Potekal je v soboto, 21. 9. 2019, pod sloganom Gluhi = slišišči – pripravljene sprejeti drugačnost?

Zbrane je nagovoril predsednik Vlade Republike Slovenije Marjan Šarec.

Na ta dan oziroma teden gluhih želijo osebe z izgubo sluha opozoriti javnost nase, na nevidno invalidnost – gluhoto in na težave, s katerimi se srečujejo v vsakodnevem življenju. Gluhota je med najtežjimi invalidnostmi zaradi dosmrtno ovire govorno-socialne komunikacije, ki se kaže v trajni izoliranosti gluhih oseb od slišječega okolja. Ob letošnjem letu se opozarja na nevidno diskriminacijo gluhih na številnih področjih življenja in dela.

Druženje z udeleženci prireditve

V DGN Celje so aktivnosti potekale ves teden, predstavniki društva in člani pa smo se udeležili sobotne, glavne prireditve. Najprej smo si ogledali dve razstavi v Pokrajinskem muzeju v Celju. Še posebej zanimiva je bila tista z naslovom Celeia, mesto pod mestom. Sprehodili smo se med starodavnimi zidovi, ki pričajo o bogati zgodovini mesta. Ugodna

in zaščitenega lega ob zavoju reke Savinje, bogato zaledje Savinjske doline in križišče trgovskih poti so naše prednike že v prazgodovini privabili na območje današnjega Celja. Najstarejša naselbina na Miklavškem hribu je znana že iz pozne bronaste in starejše železne dobe (9. do 6. stoletje pr. n. š.), keltski Tavrski pa so v mlajši železni dobi na terasi Miklavškega hriba nad mestnim parkom postavili eno od svojih pomembnejših središč. O pomenu tedanje keltske naselbine pričajo med drugim tudi ostanki kovnice srebrnega denarja. V pozni antiki se je Celeia močno zmanjšala, po izteku 5. in v 6. stoletju pa se nekoč cvetoče mesto skoraj ni več omenjalo. Ogledali smo si tudi razstavo o celjskih grofih. Ti so bili v središču muzeja od njegovih začetkov; muzej je skrbno zbiral redke materialne ostaline, ki so jih izkopal arheologi na Starem gradu ali drugih krajih. Leta 1956 so prešle v varovanje muzeja še lobanje, nad katerimi so bdeli v minoritski cerkvi v Celju, nekdanji grobnici grofov Celjskih. Leta 1999 odprta pregledna razstava z naslovom Grofje Celjski je bila zaradi pomanjkanja prostora nekaj let v depoju, nova stalna postavitev razstave pa je zdaj v Knežjem dvoru.

Slavnostna akademija

Po ogledu muzeja smo se odpravili na slavnostno akademijo v Celjski dom. Društvo je pripravilo pester program in zvrstile so se tako plesne kot pevske in gledališke točke. Navzoče so nagovorili predsednik DGN Celje Aleš Peperko, predsednik ZDGNS Mladen Veršič, svetnica Mestne občine Celje in predsednik Vlade RS Marjan Šarec. Po proslavi smo se odpravili na družabno srečanje, kjer so se osebe z izgubo sluha družile v prijetnem vzdušju. Poskrbljeno je bilo za jedačo, pijačo in tudi glasbo.

Dobro razpoloženi in s prijetnimi vtisi smo se v večernih urah odpravili proti domu. Naslednje leto pa se spet srečamo kje drugje.

Urška Jakop

Predstavitev problematike oseb z izgubo sluha

V ponedeljek, 26. 8. 2019, smo izvedli poučno predavanje o problematiki oseb z izgubo sluha v dvorani Medgen Borze na Rečici ob Savinji. Z občino dobro sodelujemo in podobno predavanje za ozaveščanje lokalne skupnosti smo v preteklosti že izvedli. Zdaj pa smo želeli poudariti novosti na področju zakonodaje in pravic oseb z izgubo sluha.

Strokovna delavka Urška Jakop je navzoče najprej pozdravila in nagovorila, nato so si ogledali film, posnet v društvu, ki prikazuje problematiko oseb z izgubo sluha, pravice in načine, kako pristopiti do teh oseb in z njimi komunicirati. V nadaljevanju sta predsednik društva Franc Forštner in strokovna delavka na kratko predstavila postopek pridobitve slušnih aparatov in tehničnih pripomočkov ter zakonodajo in druge pravice oseb z izgubo sluha.

Zbralo se je kar nekaj oseb. Veseli smo bili zanimanja in njihovih vprašanj, na katera smo z veseljem odgovorili. Sledili so tudi individualni pogovori in prijeten klepet.

Predsednik društva Franc Forštner je predstavil pravice in postopek pridobitve slušnega aparata.

Tovrstne dogodke bomo izvajali tudi v prihodnje in tako širili informiranost in ozaveščenost širše javnosti o problematiki izgube sluha.

Urška Jakop

Obiskali smo učence Osnovne šole Polzela

V OŠ Polzela se zavedajo, kako pomembno je že najmlajše seznanjati z drugačnostjo, s katero se srečujemo v vsakdanjem življenju. Trudijo se izvesti aktivnosti, ob katerih otroci na lastni koži doživijo, kaj pomeni biti oseba s posebnimi potrebami.

Predstavitev so izvedli predsednik Franc Forštner, gluha članica Marija Varžič in tolmačka Duška Berložnik.

Z učenjem z lastno izkušnjo otroci bolje razumejo posebne potrebe invalidov in so kot odrasli večinoma strpnejši in imajo manj predsodkov do drugačnih ljudi.

Z veseljem smo se odzvali povabilu, da jih obiščemo in jim približamo problematiko izgube sluha.

K sodelovanju smo povabili predsednika društva Franca Forštnerja, gluho članico Marijo Varžič in tolmačko Duško Berložnik.

Prijazno so nas sprejeli v tajništvu, nato pa odpeljali do glasbene učilnice, kjer nas je lepo pozdravila ravnateljica šole Bernardka Sopčič. Najprej smo se srečali z dvema oddelkoma šestih razredov, nato še z dvema. Na začetku smo jih pozdravili v znakovnem jeziku in na naše prijetno presenečenje so otroci vedeli, da je to govornica gluhih, Duška pa je tolmačila. Povprašali smo jih, ali vedo, kaj pomeni biti gluhi, naglušni. Učenci so bili na naš prihod zelo dobro pripravljeni in so vedeli že veliko stvari.

Na otrokom primeren način smo jim razložili, kaj pomenita gluhoti in naglušnosti. Ves čas smo jih tudi vključevali v našo predstavitev in doživeli smo pozitivne odzive. Ogledali smo si film, ki smo ga posneli v društvu in prikazuje težave, s katerimi se spoprijemajo osebe z izgubo sluha, načine, kako pristopiti k njim, ter njihove možnosti, pravice. Marija in Franc sta jim iz lastne izkušnje povedala, kako živita z izgubo sluha, in otroci so jima postavili veliko zanimivih vprašanj. Spregovorili smo o vzrokih izgube sluha in jih opozorili na dejstvo, kako pomemben je sluh. Pokazali smo jim tudi nekaj tehničnih pripomočkov, ki osebam z izgubo sluha lajšajo vsakdanje življenje. Nad njimi so bili zelo navdušeni, prav tako nad enoročno abecedo in ne-

kaj preprostimi kretnjami, ki smo se jih skupaj naučili. Za konec smo jim povedali, kaj je pomembno za čim lažjo komunikacijo z osebo, ki ne sliši dobro.

Namen, da učencem predstavimo gluhoti – nevidno invalidnost – je bil dosežen. Izvedeli so veliko novega, izkušnja pa bo zanje popotnica za naprej. Tudi za nas je bilo to zelo prijetno doživetje in vedoželjnost otrok nas je pozitivno presenetila.

Veseli smo, da smo pripomogli k spoznavanju drugačnosti in otrokom približali svet tišine.

Urška Jakop

Učinkovita raba energije

Uvodni nagovor je imel predsednik Forštner, ki je predstavil predavatelja, predstavnika EKO sklada v Velenju, gospoda mag. Roberta Špegela. Potem smo vsi navzoči z zanimanjem prisluhnili njegovemu predavanju o učinkoviti rabi energije.

Udeleženci so z zanimanjem poslušali predavanja.

Slovenski okoljski javni sklad, krajše Eko sklad, daje subvencije in ugodne kredite za okolju prijazne naložbe. Eko sklad ima pisarno v Velenju, kjer brezplačno svetujejo prebivalcem ob pridobitvi sredstev in racionalnejši rabi energije.

Predstavniki so povedali, da je objavljen razpis za kurilne naprave, stavbno pohoštvo, električne avtomobile, ki so prijaznejši okolju. Poudaril je, da je sofinanciranje oken mogoče za lesena okna s trojno zasteklitvijo, da je vgradnja toplotne črpalke smiselna, če je stavba dobro izolirana in ima energetske varčna okna, drugače je strošek elektrike prevelik. Vgradnja sončnih panelov je investicija, ki se odvisno od velikosti objekta, povrne v približno

15–20 letih in trenutno ne pomeni energetskega prihranka.

V nadaljevanju je podal nekaj praktičnih napotkov. Opozoril je, da se kurilne naprave stalno izpopolnjujejo in da so tiste, ki so stare 10 let, že zastarele. Seznanil nas je s tem, kako pravilno zakurimo v kurilni napravi na drva, in poudaril, da je pravilno kurjenje od zgoraj.

Mag. Robert Špegel je predstavil načine učinkovite rabe energije.

Na koncu je predstavil, kako pravilno zračimo prostore, ki nimajo že vgrajenega prezračevanja. Večkrat na dan je treba na stežaj odpreti okna vsaj za pet minut, da se zrak zamenja. Tako imamo ob kurilni sezoni najmanjšo izgubo toplotne energije.

Sledila so vprašanja navzočih, na katera je strokovno, obširno in poljudno odgovarjal. Tako smo bili seznanjeni z veliko praktičnimi napotki in uporabnimi informacijami.

Tatjana Pirečnik

Družabno srečanje s piknikom

Z družabnimi srečanji v društvu skrbimo za aktivno preživljanje prostega časa naših članov in preprečujemo njihovo socialno izključenost. Ker je na naših srečanjih vedno prijetno, je vsako leto več prijavljenih. Letos nas je bilo skoraj 70.

Udeleženci srečanja pred radmirsko zakladnico

Že tradicionalno smo se v poletno-jesenskem času odpravili na piknik prostor Gril, vedno pa poskrbimo, da se naši člani kaj naučijo in kaj novega vidijo. Tako smo se zjutraj najprej odpravili na ogled zakladnice mašnih plaščev in cerkve Frančiška Ksaverja v Radmirju. V romarski cerkvi ima izreden pomen radmirska zakladnica, v kateri so se zbirala darila z avstrijskega, poljskega, francoskega in neapeljskega dvora. Od ohranjenih zlatarskih dragocenosti sta posebno kakovostna zlati kelih s pateno, delo pariškega mojstra R. J. Augusta in z dragimi kamni okrašena monštranca, delo dunajskega zlatarja J. J. Wurtha. Med baročnimi mašnimi oblačili so

plašči, ki so jih darovale cesarica Marija Terezija, poljska kraljica Marija Jožefa in mati francoskega kralja Ludvika XVI.

V tem času pa so se mlajši člani odpravili na paintball, kjer so nad Rečico ob Savinji uživali v neokrnjeni naravi.

Vsi skupaj smo se potem v dopoldanskih urah zbrali v Teru, na prostoru za piknik Gril. Najprej smo se okrepčali z golažem. Naš član Franc Jurko je s harmoniko poskrbel za dobro vzdušje. Člani so tudi zapeli in zaplesali. Naša podpredsednica Milica Krašovec je s slastnim pecivom poskrbela za vse sladokusce. Pripravila pa je tudi presenečenje, saj je vmes spekla langoš. Ampak da ne bi samo posedali, smo za člane pripravili tudi družabne igre, nekateri pa so se odpravili na sprehod v bližnji gozd. Preizkusili smo se v pikadu, ruskem kegljanju in streljanju z zračno puško. Največ smeha pa je prinesla vleka vrvi. Popoldne so nas postregli še z jedmi z žara, prav tako je bilo poskrbljeno za pijačo. Drobeževi so se tudi letos izkazali kot odlični gostitelji.

V večernih urah smo se polni lepih vtisov in spominov odpravili proti domu. Prihodnje leto pa se spet vidimo.

Urška Jakop

Odprtje novih prostorov društva

Letošnji 10. september je bil za Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče poseben dan, ki bo šel v zgodovino društva, saj smo pripravili uradno odprtje novih društvenih prostorov na novem naslovu.

Vse do februarja leta 2018 je imelo društvo svoje prostore v sobici, veliki slabih 15 kvadratnih metrov, v drugem nadstropju Zdravstvenega doma Slovenske Konjice, ki pa smo jo bili zaradi širitve dejavnosti zdravstvenega doma prisiljeni zapustiti. To nepričakovano dejstvo je bilo za nas velik šok, saj smo morali tako rekoč čez noč poiskati nove, nadomestne prostore. Delovanje društva smo začasno preselili v kletne prostore zdravstvenega doma, v nekdanjo jedilnico.

Stopili smo v akcijo iskanja ustreznih prostorov in se po pomoč obrnili na občino Slovenske Konjice; ponudili so nam prostor v starejši stavbi v starem centru, a nam ni ustrezal zaradi slabe svetlobe in vlage. Ker pa je nepremičninska ponudba v Slovenskih Konjicah in okolici zelo slaba, je bila izbira ustreznih prostorov na trgu zelo pičila. Skoraj smo že obupali, ko se je nenadoma pojavila zanimiva ponudba za nakup društvenih prostorov v samem središču Slovenskih Konjic. Hitro smo jo preverili in ugotovili, da so prostori idealni za naše društvo. Takoj smo se lotili iskanja finančnih virov. Prek Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije smo na Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO) naslovili vlogo za sofinanciranje nakupa prostorov iz rezervnih sredstev.

Novi prostori so prostornejši, svetlejši in primernejši za izvajanje programov društva.

S pomočjo sredstev iz Fundacije smo septembra lani kupili nove prostore in se vanje preselili septembra 2018. Prostore je bilo treba na novo urediti in opremiti. Organizirali smo prostovoljna dela za preureditev prostorov. Naši prostovoljci, posebno Franci Jeranko, so sami izdelali pohištvo. Šele pozno spomladi so bili društveni prostori pripravljeni za vselitev. Novi prostori so zdaj večji, svetlejši, bolj odprti ter predvsem prijaznejši našim uporabnikom.

V preteklosti smo prostorsko stisko reševali tako, da smo se povezovali z Osnovno šolo Pod goro in Splošno knjižnico Slovenske Konjice, ki so nam občasno zagotovili koriščenje prostorov. V novih prostorih pa bomo zdaj lažje izvajali socialne programe, s katerimi rešujemo osebne stiske in težave članov, ter pripravljali delavnice, predavanja in okrogle mize. Uradnega odprtja so se poleg članov društva udeležili Mladen Veršič, predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, mag. Boris Podvršnik, župan zreške občine, Slavko Vetrih, župan občine Vitanje, in konjiški podžupan Primož Poklič. Vsi so društvu zagotovili podporo tudi v prihodnje. Po slavnostnem prerezu traku smo goste povabili v večnamenski prostor društva in jih pogostili s pecivom in kanapeji, ki so jih gluhi člani pripravili sami.

Kot se je izrazila častna članica Katarina Marinko, se je z odprtjem novih prostorov uresničila dolgotletna želja gluhih in naglušnih članov, da bi imeli lastne prostore.

Monika Kmetec

Predavanje o duševnih motnjah

V sredo, 18. 9. 2019, je Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče za svoje člane organiziralo predavanje na temo Izbrane duševne motnje. Predavala je Urška Drofenik, univerzitetna diplomirana psihologinja, ki se je povabila prijazno odzvala in se v vlogi predavateljice odlično odrezala. V vlogi tolmačke se je prvič preizkusila članica društva Nina Jeranko.

Izraz duševne motnje se nanaša na velik razpon težav. Vsaka motnja je kombinacija specifičnih misli, čustev, vedenj in odnosov z drugimi – z različnimi stopnjami resnosti. Motnje lahko pogosto povzročajo težave v življenju. Na kratko je predstavila depresijo, anksioznost in shizofrenijo. Navzoče je seznanila s simptomi, vzroki in miti, ki krožijo o duševnih motnjah. Seznanila nas je tudi s tem, kaj lahko sami naredimo, če zbolimo za eno od duševnih motenj, in kje lahko poiščemo strokovno pomoč. Zbrani so v predavanju uživali, za v prihodnje pa si želijo še več takšnih predavanj, saj so prepričani, da je treba o duševnih motnjah govoriti in tako razbijati mite in tabuje o njih.

Urška Drofenik je pripravila zanimivo predavanje.

Monika Kmetec

Gledališka predstava skupine Tihe stopinje: Most

Gledališka predstava skupine Tihe stopinje iz Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je ob zaključku aktivnosti Zveze, posvečenih mednarodnemu dnevu gluhih in mednarodnemu tednu gluhih, pripravila novo gledališko predstavo z naslovom Mos. V predstavi v desetih prizorih so v petek, 27. septembra, v gledališki dvorani Centra slovanskih kultur France Prešeren, prikazali različne zgodbe o težavah v komunikaciji. Gledališko predstavo je režirala Lada Orešnik, gluha režiserka, ki je pripravila tudi scenarij in sestavila gledališko zasedbo s slišječimi in gluhiimi igralci.

Ob besedi komunikacija najprej pomislimo na vsa nesoglasja, na vso težo, ki jo prinašajo spori in nesoglasja, ter na vse druge posledice slabe komunikacije. Zato je za nas toliko pomembnejše o tem spregovoriti, se v sebi odpreti in se učiti, kako lahko to izboljšamo. Vsak človek komunicira verbalno in neverbalno. A nismo vsi ljudje enaki. Nekateri ljudje imamo take in drugačne ovire, smo drugačni, posebni. In mi smo zgradili most v socialni komunikaciji (razumevanje, ljubezen, sovraštvo, obup, občutljivost ...). Toda ta most ne zdrži dolgo.

Poruši se, vse pade na tla. Znova ga zgradimo, a se ponovno poruši. Komunikacija je spet in spet ovirana. Pa se pojavi znakovni jezik – materni jezik gluhih. Počasi skupnost znova zgradi most. Skupina se poveže, komunikacija se izboljša in most postane trden. Ta most prenese vse! Tako je v komunikaciji med nami, osebami, ki se soočamo z različnimi komunikacijskimi ovirami v vsakdanjem življenju.

V predstavi so vloge uspešno odigrali: Lada Orešnik, Nejc Drekonja, Karin Brumen, Ratko Stojiljkovič, Ada Mušič in Rok Hrovat. Med prizori je imela vlogo povezovalke Nina Orešnik. Predstavo so tudi tolmačili tolmači slovenskega znakovnega jezika: Mojca Korenjak, Martin Klepec in Tinkara Jerina.

Dobro obiskana gledališka predstava je bila posvečena zaključku mednarodnega tedna gluhih, ki ga Svetovna zveza gluhih praznuje z motom Pravica znakovnega jezika za vse!

Anton Petrič

Gledališka predstava Most v izvedbi gledališke skupine Tihe stopinje in režiji Lade Orešnik

Državno prvenstvo v odbojki na mivki

Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske je v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije v soboto, 31. avgusta 2019, organiziralo državno prvenstvo gluhih v odbojki na mivki.

Prejemniki kolajn na državnem prvenstvu v odbojki na mivki

Žal je bilo premalo prijavljenih ženskih ekip, zato smo tekmovanje organizirali samo v moški konkurenci. Prijavilo se je pet ekip, od tega po dve iz DGN Podravja Maribor in DGN Severne Primorske

ter ena ekipa iz MDG Ljubljana. Glede na število prijavljenih ekip je tekmovanje potekalo po sistemu vsak z vsakim.

Po končanih petih krogih in neusmiljeni vročini smo prišli do končnih rezultatov: naslov prvakov sta že tretje leto zapored ubranila Uroš Prinčič in Tomi Strel iz DGN Severne Primorske A, drugouvrščena sta bila Aleš Škof in Shkelzen Dacaj iz DGN Podravja Maribor A, tretje mesto sta si priborila Žiga Bedenik in Agim Mersini iz DGN Podravja Maribor B, na četrtem mestu sta pristala Miha Jakofčič in Samo Petrač iz MDG Ljubljana, na zadnjem, petem mestu pa Matej Prinčič in Vladan Vukajlovič iz DGN Severne Primorske B.

Tekmovanje je kljub vročini potekalo brez zapletov v pravem športnem duhu. Grenak priokus ostaja samo zaradi premalo prijavljenih ženskih ekip. Upamo, da je bilo to letos samo izjema in bo prihodnje leto tekmovanje ponovno zaživelo tako v moški kot ženski konkurenci.

Manca Peroci

Kegl potuje na svetovno prvenstvo brez statusa in brezposeln

Od 12. do 19. oktobra se bodo na svetovnem prvenstvu v Turčiji pomerili najboljši gluhi teniški igralci. V Antalijo potuje tudi Marino Kegl, peti igralec svetovne teniške lestvice gluhih. 24-letnega tekmovalca bo na tekmovanju spremljal oče Darko, ki je tekmovalčev osebni trener od leta 2011 in vrhovni teniški sodnik.

Marino Kegl že od rojstva trpi za popolno izgubo sluha, kar mu je še posebej na začetku kariere povzročalo precej težav. Glavna ovira mladega teniškega igralca, ki se zgleduje po Ferrerju, Nadalju in Federerju, najbolj prikrajša pri orientaciji, eksplozivnosti, ravnotežju in občutku za prostor. »Raziskave, ki so jih opravili v Ameriki, kažejo, da mora gluhi teniški igralec igrati 30 odstotkov boljše od sliščega, da sta enaka. Moj največji sovražnik je veter,« pojasni Marino. Odsotnost sluha ga ovira tudi v tem, da ne sliši jakosti udarca, kar je za spre-

jemni udarec pomembna informacija. Marinova najljubša igralna podlaga je trda, saj so na njej najbolj enakomerni odboji in tako lažje kontrolira žogice in igro. Rekord Marinovega servisa znaša 208 km/h, kar ni mačji kašelj tudi za sliščete teniške igralce. Njegova največja prednost je zagotovo dobro srčnost, ki jo nemalokrat izkaže z donacijami ljudem v stiski in v zavedanju, da v življenju ni nič samoumevnega in da se brez velikih naporov ne da doseči veliko. Simpatični Sobočan med gluhih v Sloveniji nima niti konkurence niti primerne partnerja za trening, s katerim bi se lahko pripravljala na največja tekmovanja. Zato kljub gluhoti tekmuje tudi med sliščimi. Na teniški lestvici Slovenije je trenutno na 25. mestu.

Priprave na svetovno prvenstvo so po besedah trenerja Darka potekale po zastavljenem programu. Posebno pozornost sta posvetila agitaciji, rav-

notežju, anticipaciji in prostorski orientaciji. Poleg kondicije, seveda. Pomemben delež zajemajo tudi psihološke priprave. Vsi treningi potekajo brez polževega vsadka, ki ga je dobil pred dvajsetimi leti, enako velja za tekme, med gluhami tako velevajo pravila. Na tekmah s slišječimi pa ga tudi ne nosi, saj pripomoček ne sme biti izpostavljen vlagi in potu, ki ga pri tenisu nikoli ne manjka.

Marino Kegl

Vrhunskih strokovnjakov, ki bi imeli izkušnje z gluhami tekmovalci, ni, prav tako ne strokovne literature, ki bi obravnavala gluhe vrhunske športnike. Zato pionirsko delo na tem področju s trenerjem izvajata na podlagi dolgoletnih izkušenj in lastnih dognanj. Trener se zaveda, kako pomembna je psihološka pripravljenost tekmovalca, zato jo zagotavlja tudi z miselnimi igrami, urjenjem koncentracije in motivacijskimi govori.

Tako kot na vseh velikih tekmovanjih se bo tudi na drugem svetovnem teniškem prvenstvu zbrala smetana tenisa gluhih. Vsakega nasprotnika je treba spoštovati, pravi Marino, in nadaljuje, da se nikogar ne boji. Vsako tekmo bom odigral po najboljših močeh. Točko za točko, brez preračunavanja in špekuliranja, sklone 188 centimetrov visoki tekmovalec. Prostora za igralne in taktične napake na tako velikih tekmovanjih namreč ni, saj se igra na izpadanje in greš po prvem porazu domov. Vsakega nasprotnika je treba dobro preučiti in se nanj pripraviti, dodaja trener Darko.

Marinov matični slišječ klub je Železničarski teniški klub Maribor, ki je bil devetkrat zapored razglašen za najboljši teniški klub v Sloveniji. Prav tako

je član Teniškega kluba TC Kern iz Avstrije. Svojo tekmovalno formo je letos pilil na številnih turnirjih. Kot posojeni igralec ŽTK Maribor je igral v 2. slovenski ligi za Teniški klub Murska Sobota. Za TC Kern je igral v drugi avstrijski zvezni ligi. Udeležil se je tudi osmih turnirjev slišječih, kjer je dvakrat igral v polfinalu. Med gluhami je nastopil le enkrat. Zmaga mu je prinesla laskavi naslov brnškega viteza.

Oče je vlogo trenerja, pa tudi komunikatorja s pokrovitelji in drugimi udeleženci teniške karavane, začel opravljati zgodaj, tako rekoč na začetku svoje kariere. Danes sta hvaležna za podporo sponzorjem Lottu, ki igralca zalaga z oblačili in obutvijo, Headu, ki prispeva loparje, strune, gripe in torbe, Hyundaiju, ki je njun nepogrešljivi jekleni konjiček za prevoze na treninge in tekmovanja že devet let, in tudi Radenski, ki tekmovalca šest let zalaga z dragoceno tekočino. Omeniti je treba tudi preostale sponzorje, kot so Ah Meško, Gajo Sport + Stil, in tekmovalčeva krovna organizacija ZŠIS – PK z njenimi sponzorji Lidlom, Toyoto, Loterijo Slovenije in Triglavom.

Simpatični mladenič je z uspehom na olimpijskih igrah gluhih v Samsunu leta 2017, ko je bil četrti, pridobil status vrhunskega športnika svetovnega razreda in se zaposlil na Finančni upravi RS. Žal je konec septembra ostal brez statusa vrhunskega športnika, saj mu je svetovni razred potekel. Tako na svetovno prvenstvo potuje brezposeln, saj je s FURS-a, kjer je bil eno leto zaposlen kot vrhunski športnik, že prejel odpoved delovnega razmerja. To je za tekmovalca, ki nima vpliva na terminsko izvedbo tekmovanj gluhih najvišjega ranga, vse prej kot dobra popotnica. Svetovno prvenstvo se je sprva namreč obetalo v juniju, a je prišlo do težav pri izvedbi in se premaknilo na oktober.

Fant z bisernim nasmehom, predanostjo in srčnostjo osvaja srca gledalcev. Na tekmovanje tako odhaja vse prej kot sproščen. Njegov nadaljnji status in vsaj delna finančna razbremenitev družine pa sta zdaj odvisna od njegove uvrstitve na svetovnem prvenstvu. Marino večkrat poudari, da bi brez očeta, ki se je odločil stati ob njem, ga trenirati in spremljati na njegovi karierni poti, mame in babice že davno nehal trenirati, saj je tenis izjemno drag šport. Oče Darko dodaja, da jih na tej poti, ki je posuta z ovirami, žene naprej Marinova neizmerna volja dokazati, da se kljub težkemu prikrššanju nekako da biti konkurenčen tako slišječim kakor tudi naglušnim, ki so v primerjavi z Marinom v neprimerno boljšem položaju.

Mag. Tina Grošelj

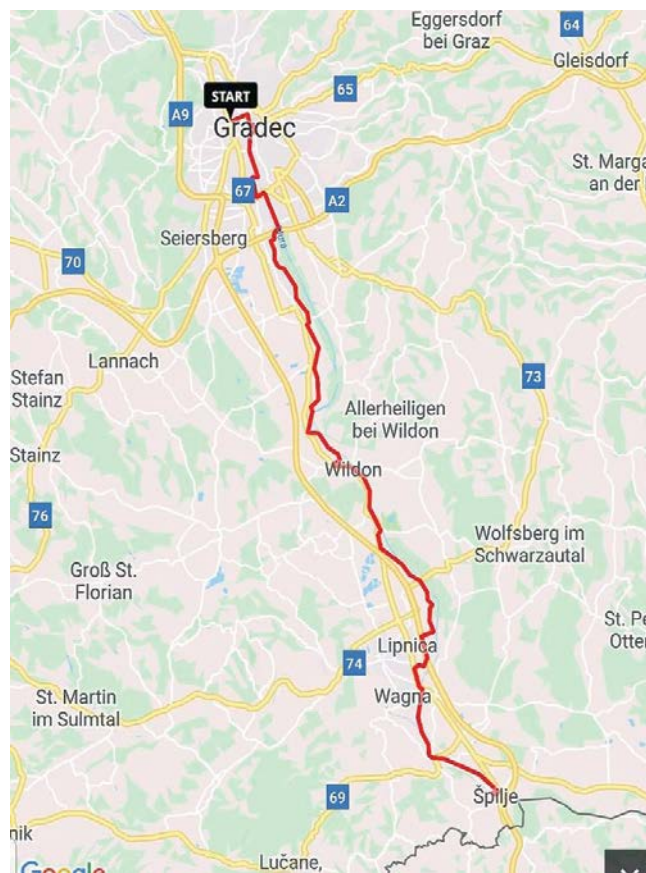
Kolesarjenje ob avstrijski Muri

Sredi poletja smo se kolesarski navdušenci iz Slovenskih Konjic spraševali, kam bi šli na enodnevni kolesarski izlet. Odločili smo se za predlog, da bi šli v avstrijski Gradec in se od tam peljali s kolesi ob reki Muri do avstrijsko-slovenske meje pri Šentilju. Na hitro smo se dogovorili za soboto, 31. avgusta. Za izlet so se prijavili Franci in Nina Jeranko, Marija Kolar, Dejan Tomašič, Matevž Marinko in moja malenkost, Irena. Tistega dneva nas je Franci Jeranko s kombijem in prikolico, kamor je naložil naša kolesa, že zarana odpeljal do železniške postaje v Špiljah na avstrijski strani Šentilja. Tam smo s prikolice razložili kolesa in pripravili preostalo kolesarsko opremo. Pridružili so se tudi drugi kolesarji naše skupine: Anton Petrič, Marija Koser, Jože Koser in Andrej Divjak. Na avtomatu smo kupili vozovnice in se s kolesi vkrcali na lokalni vlak v vagon, namenjen kolesarjem.

Začetek na glavnem graškem trgu

Po enourni vožnji smo prispeli na glavni graški kolodvor, od koder smo krenili po lepo označeni kolesarski stezi do glavnega trga in se tam fotografirali pod znamenito uro na graškem stolpu. Iz mesta smo vozili ob levem bregu Mure in zavili čez reko na desno proti staremu Puchovemu kompleksu, kjer so nekoč izdelovali avtomobile Puch, zdaj pa je tam tovarniški muzej. Zapustili smo Gradec in nadaljevali pot po dobro označeni kolesarski stezi R5 na desnem bregu Mure. Južno od letališča Kalsdorf smo se ustavili na okrepčilni pijači. Ob stezi je nekaj lokalov in prenočišč za popotne kolesarje, tako da jim ni treba skrbeti za hrano in streho nad glavo.

Trasa kolesarskega izleta

Nadaljevali smo pot proti Wildonu, kjer je bil del steze zaprt zaradi prenove asfaltne plasti. Morali smo gristi v wildonski klanec, ki je segal do vrha tega mesteca. Cesta je ozka in na obeh straneh zaparkirana z avtomobili; medtem ko smo ležli na vrh klanca, smo morali paziti na promet na cesti, potem pa smo se hitro spustili do krožišča, zavili levo na rečni breg in nazaj na stezo R5 do Lebringa. Tam so se ustavili v gostišču Thaller in si privoščili dobro kosilo – z radlerjem, seveda. Ko smo se okrepčali, smo krenili naprej, mimo Gralle do Lipnice. Tam smo zapeljali skozi senčni gozd in po podvozu prečkali avtocesto med Gradcem in Šentiljem. Nadaljevali smo do stare državne ceste mimo Lipnice, se pred Vogauom spustili k Muri in vso preostalo pot kolesarili ob levem bregu do mostu v Špiljah, po katerem smo potem zapeljali proti končnemu cilju – železniški postaji v Špiljah. Po prevoženih ravninskih 57 kilometrih smo se ustavili ob cestni tabli Spielfeld (Špilje) in za spomin posneli skupinsko fotografijo.

Irena Marinko

Družabno srečanje v ribolovu na jezeru Zreče

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče je v nedeljo, 25. 8. 2019, za gluhe in naglušne organiziralo družabno srečanje z ribolovom na jezeru v Zrečah. Zbrane je pozdravil predsednik društva Matevž Marinko in vodja ribičev konjiškega društva gluhih in naglušnih Alojz Govedič, ki je predstavil tudi sama pravila ribolova.

Družabno srečanje je potekalo od 7. do 13. ure, udeležilo pa se ga je 24 ribičev iz sedmih društev gluhih in naglušnih v Sloveniji. Tekmovali so tako ekipno kakor tudi posamezno. Konjiško društvo sta zastopali dve ekipi: ekipa A v sestavi Matevža Marinka, Petra Kvasa in Alojza Govediča je osvojila 4. mesto, ekipa B v sestavi Dušana Simčiča, Silva Škergeta in Vlada Kolarja pa je zmagala. Pokal za drugo mesto si je priborila ekipa ribičev iz Koroške,

Udeleženci družabnega srečanja v ribolovu

pokal za tretje mesto pa ekipa ribičev iz Ljubljane. Med posamezniki je drugo mesto osvojil Silvo Škerget, tretje pa Vlado Kolar. Družabno srečanje je bilo uspešno izpeljano, ribiči so skupaj ulovili 58 kg rib.

Monika Kmetec

Sodelovanje na Konjiškem maratonu

Zadnjo nedeljo v septembru, 29. 9. 2019, so v Konjicah pripravili že sedmi tradicionalni Konjiški maraton, maraton z dušo. Maratona so se udeležili tudi naši člani društva.

Na Konjiškem maratonu sodelujejo tudi gluhi.

Ekipo je sestavljalo pet tekačev, od tega se je ena izmed tekačic preizkusila na rekreativni petkilometrski progi, preostali pa so si za cilj zadali srednje zahtevno progo, dolgo 10 km.

Člani društva so se maratona udeležili že četrto leto zapored in zanje je tovrstno športno udejstvovanje vsakoletna tradicija. Posebnost letošnjega maratona je bil tudi Glasbeni maraton, na katerem so ob startno-ciljni ravnini in progah nastopali glasbeniki in spodbujali tekače.

Poleg maratona so organizirali tudi spremljevalna teka: Tek šolarjev in Konjičkov tek. Tek šolarjev so se udeležili tudi naši najmlajši člani, ki so se veselili dobrih rezultatov. Po uspešno pretečenem maratonu so se naši člani okrepčali s toplim obrokom. Pri razdeljevanju toplih obrokov so prostovoljno pomagali dijaki Srednje poklicne in strokovne šole Zreče, smer gastronomija in turizem, med katerimi je bil tudi naš član.

Monika Kmetec

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
in
Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana

**FILMSKI FESTIVAL
GLUHIH
2019**

SOBOTA

9. november 2019

ob 13. uri

KINODVOR

KOLODVORSKA 13

1000 LJUBLJANA

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
in
Društvo gluhih in naglušnih južne Primorske

GLEDALIŠKI FESTIVAL GLUHIH

SOBOTA
26. OKTOBER 2019
ob 16. uri
KULTURNI DOM IZOLA

Ulica oktobrske revolucije 1, 6310 Izola

